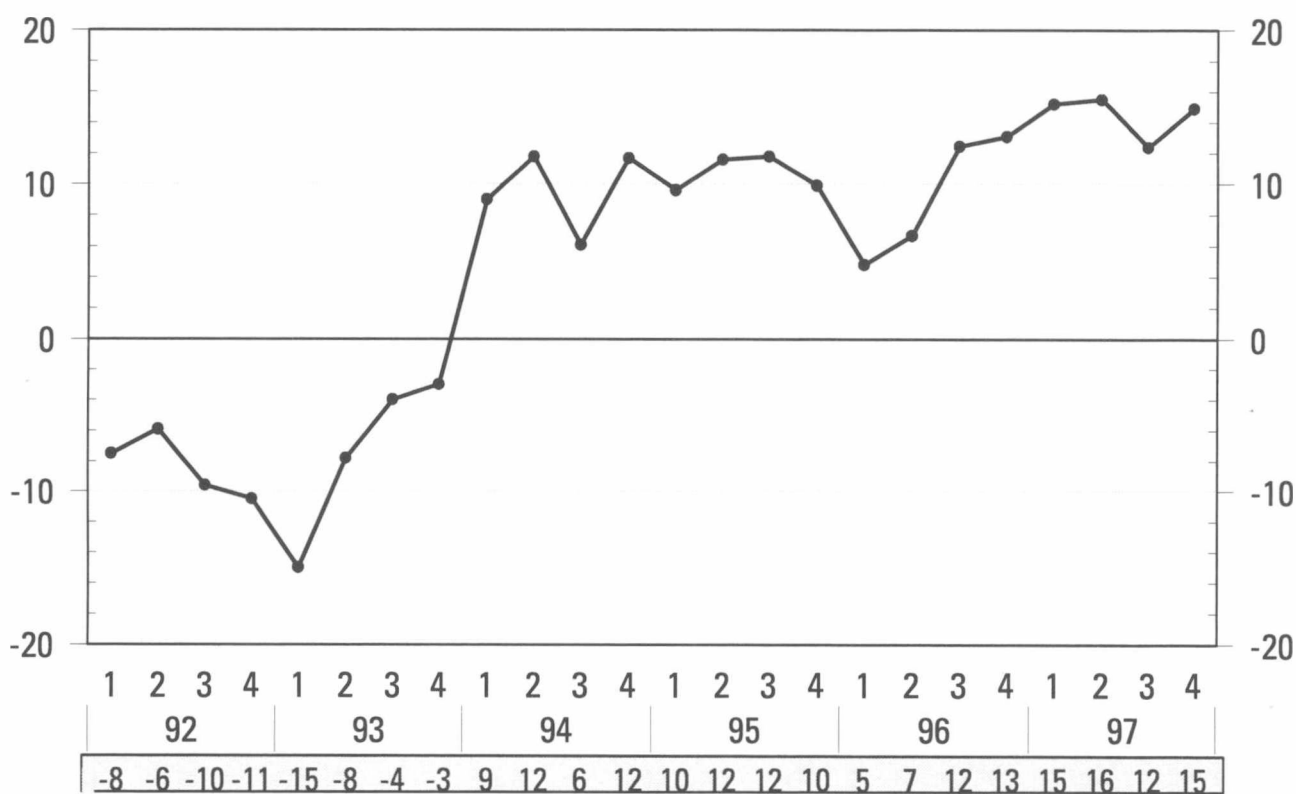

Kuluttajabarometri

1997, elo- ja marraskuu

Lisätietoja: Pellervo Marja-aho
Vastaava tilastojohtaja: Markku Suur-Kujala

Kuluttajien luottamusindikaattori

Vuosineljännes ja indikaattorin pisteluku

Sisällys

	Sivu
Katsaus	3
Tutkimusmenetelmä	8

Kuviot

1. Suomen taloudellinen tilanne nyt vs. 12 kk sitten.	9
2. Suomen taloudellinen tilanne 12 kk kuluttua vs. nyt	10
3. Työttömien määrä 12 kk kuluttua nykyhetkeen verrattuna	11
4. Elinkustannukset nyt verrattuna 12 kk sitten	12
5. Kuluttajahinnat 12 kk kuluttua vs. nyt	13
6. Oman talouden tilanne nyt verrattuna 12 kk sitten	14
7. Oman talouden tilanne 12 kk kuluttua verrattuna nykyhetkeen.	15
8. Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.	16
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon seuraavien 12 kk aikana	17
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton seuraavien 6 kk aikana.	18
11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä seuraavien 6 kk aikana	19
12. Millainen ajankohta on säästämisen kannalta.	20
13. Kuinka todennäköisesti talous säästää seuraavien 12 kk aikana.	21
14. Millainen ajankohta on luotonoton kannalta	22
15. Aikooko talous ottaa luottoa seuraavien 12 kk aikana.	23

Katsaus

Tulokset perustuvat kotitalouksien haastatteluihin elokuussa (viikko 34) ja marraskuussa (viikko 47) 1997.

Suomen talouskehitys

Mennyt vuosi (kuvio 1, sivu 9)

Kuviosta 1 käy ilmi miten kuluttajat ovat arvioineet Suomen talouskehitystä. Mittarina käytetään kuluttajien vastauksista johdettua saldolukua. Saldoluvun laskenta-periaate on esitetty sivulla 8. Talouslaman aikana 1990-luvun alussa saldoluku oli pitkään noin miinus viisikymmentä. Talouskasvun alettua kuluttajien arviot paranivat nopeasti. Vuosina 1994–1995 saldoluku oli parhaimmillaan plus kahdenkymmenen tuntumassa. Keväällä 1996 talouden minitaantuma heikensi kuluttajien arvioita. Loppuvuodesta 1996 arviot paranivat selvästi. Vuonna 1997 saldoluku vaihteli +20:n ja +26:n välillä. Marraskuussa 1997 pisteluku oli +23,9. Tuolloin viisikymmentäprosenttia vastaajista arvioi maan talouden parantuneen, seitsemän prosenttia huonontuneen edellisen vuoden aikana. Miehet (saldoluku +28) arvioivat talouskasvun paremmaksi kuin naiset (+20). Alle 50-vuotiaat (+27) olivat tyytyväisempiä kuin 50-64 vuotiaat (+21) tai 65-74-vuotiaat (+12). Pääkaupunkiseudun (+31) asukkaat olivat myönteisempiä kuin muualla asuvat. Aluejako on esitetty sivulla 8.

Tuleva vuosi (kuvio 2, sivu 10)

Kuluttajat arvioivat marraskuussa, että maan talous kohtuu seuraavien 12 kuukauden aikana. Talousodotuksia mittaavan osoittimen arvo oli +17. Arviot ovat muuttuneet loppuvuodesta 1997 varovaisemmiksi. Marraskuussa neljä kymmenestä uskoi maan talouden paranevan seuraavan vuoden aikana. Seitsemän sadasta ennusti talouden huononevan.

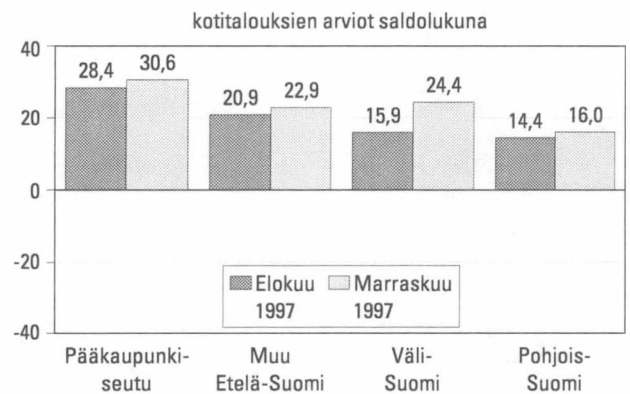
Miesten (+18) talousodotukset olivat vähän myönteisempiä kuin naisten (+16). Pääkaupunkiseudun (+25) kotitaloudet luottivat muita alueita vahvemmin talouden kasvuun. Eri ikäisistä myönteisimmät odotukset olivat alle 50-vuotiailla (+20). 50-74-vuotiaat (+10) olivat arvioissaan varovaisempia.

Oman talouden kehitys

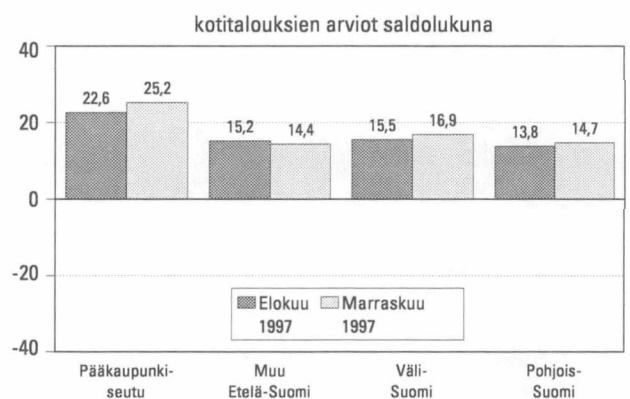
Mennyt vuosi (kuvio 6, sivu 14)

Kotitaloudet arvioivat taloutensa heikentyneen vuodesta 1991 vuoden 1996 puoliväliin asti. Kesästä 1996 alkaen kotitalouksien oma talous alkoi vähin erin toipua. Marraskuussa 1997 osoittimen arvo oli +4,9. Joka neljäs katsoi taloutensa parantuneen edellisten 12 kuukauden aikana. Kaksi kolmesta arvioi taloutensa samanlaiseksi kuin vuotta aiemmin. Joka seitsemäs katsoi sen huonontuneen viimeisten 12 kuukauden aikana. Alle 50-vuotiaat (+9) arvioivat taloutensa parantuneen, tätä vanhemmat (-4) hieman huonontuneen. Alueittaiset erot olivat vähäiset.

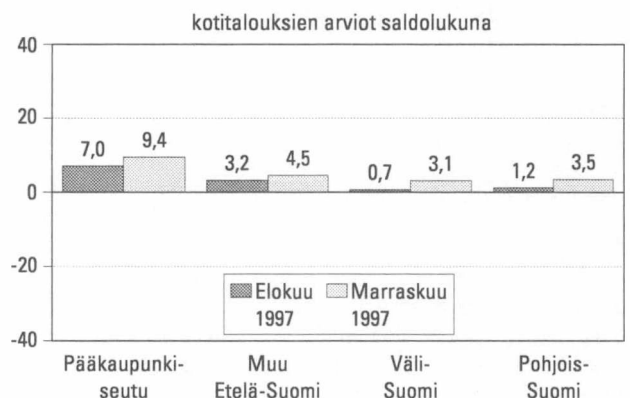
Alueittaiset arviot Suomen talouskehityksestä edellisten 12 kk aikana

Alueittaiset ennusteet Suomen talouskehityksestä seuraavien 12 kk aikana

Alueittaiset arviot oman talouden kehityksestä edellisten 12 kk aikana

Tuleva vuosi

(kuvio 7, sivu 15)

Kuluttajat ovat olleet omien talousnäkömiensä suhteen varovaisen toiveikkaita jo kolme vuotta. Marraskuussa 1997 talousodotuksia mittaava saldoluku oli +7,4. Kaksi kolmesta uskoi taloutensa olevan vuoden kuluttua ennallaan. Joka viides arvioi taloutensa paranevan ja joka kymmenes huononevan. Alle 50-vuotiaat (+11) uskoivat taloutensa paranevan, tätä vanhemmat (-2) hieman huononevan. Pääkaupunkiseudulla (+14) oman talouden paranemiseen luotettiin yleisemmin kuin muualla. Miehet (+9) olivat naisia (+5) luottavaisempia taloutensa paranemisen suhteen.

Ostamisen edullisuus

(kuvio 8, sivu 16)

Ostamisen edullisuutta mittaavan osoittimen arvo oli marraskuussa +21,1. Miehet (+24) olivat arvioissaan myönteisempiä kuin naiset (+19). Eri väestöryhmistä myönteisimpiä olivat palkansaajat (+30), varautuneimpia osa-aikatyötä tekevät (+7) ja työttömät (+9). Arviot paranivat kotitalouden tulojen kasvaessa. Osoittimen arvot eri tuloluokissa olivat: alin tulonsaajaneljännes: +6, toiseksi alin neljännes: +18, toiseksi ylin neljännes: +28, ylin neljännes: +36.

Kuluttajien luottamusindikaattori

(etukansi)

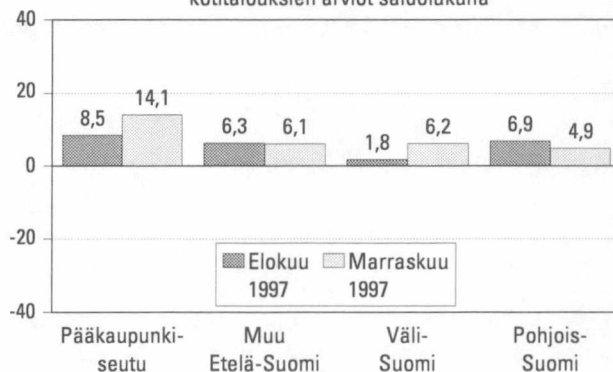
Kuluttajien luottamusindikaattori lasketaan edellä käsiteltyjen osoittimien aritmeettisena keskiarvona. Laskentaperiaate on esitetty sivulla 8. Elokuussa 1997 sen arvo oli +12,4 ja marraskuussa +14,9. Mielialat olivat pääkaupunkiseudulla muuta maata paremmat. Miehet arvioivat luottamusindikaattoriin sisältyviä seikkoja yleensä myönteisemmin kuin naiset. Miesten luottamusindikaattori oli marraskuussa +17,0 ja naisten +12,7. Eri väestöryhmistä tyytyväisimpiä olivat palkansaajat (+20) ja yrittäjät (+16) ja vähiten tyytyväisiä työttömät (+8) ja työvoimaan kuulumattomat (+9).

Työttömyys

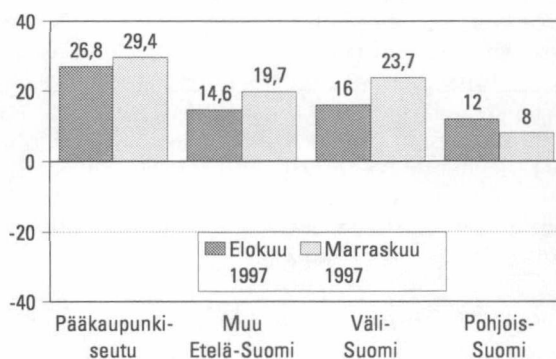
(kuvio 3, sivu 11)

Marraskuussa 1997 yli puolet vastaajista arvioi työttömyyden vähenevän seuraavien 12 kuukauden aikana. Työttömyyden kasvua povasi 7 prosenttia vastaajista. Työttömyysodotuksia mittaavan osoittimen arvo oli -24,5. Se on optimistisin tähän asti saatu arvio. Eri väestöryhmistä myönteisimmän asiaa arvioivat toimihenkilöt. Pääkaupunkiseudun (-31) vastaajat olivat optimistisempiä kuin muualla asuvat.

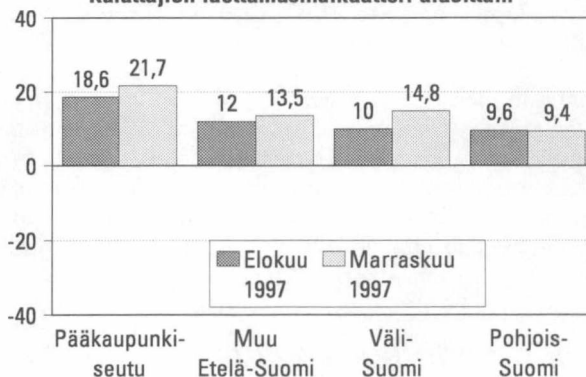
Alueittaiset ennusteet oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk aikana kotitalouksien arviot saldolukuna

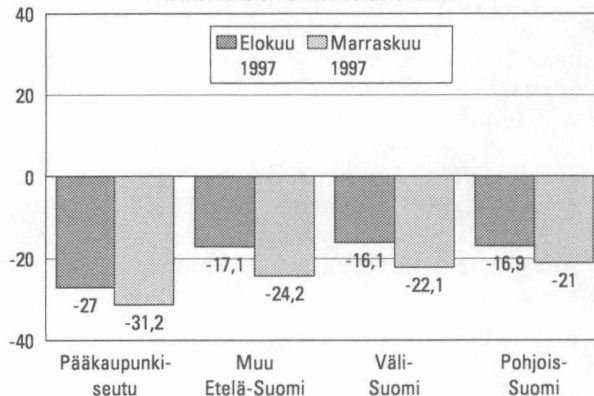
Alueittaiset arviot ostamisen edullisuudesta kotitalouksien arviot saldolukuna

Kuluttajien luottamusindikaattori alueittain

Työttömyysodotukset alueittain kotitalouksien arviot saldolukuna

Kuluttajahinnat

(Kuvioiden 4 ja 5 tiedot eivät ole marraskuusta 1995 alkaen vertailukelpoisia aikaisempien tietojen kanssa.)

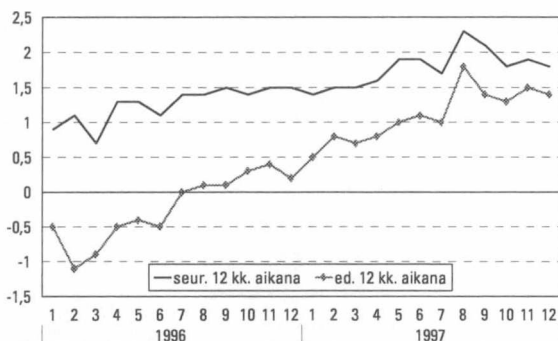
Mennyt vuosi (kuvio 4, sivu 12)

Kuluttajabarometri mittaa myös miten suomalaiset seuraavat kuluttajahintojen tai elinkustannusten muutoksia. Elokuuhun 1995 asti kuluttajilta kysyttiin arviota **kuluttajahintojen** muutoksista. Vastausvaihtoehdot olivat: paljon korkeammat, hiukan korkeammat, yhtä korkeat, hiukan matalammat, paljon matalammat. Saldoluku laskettiin sivulla 8 esitetyn periaatteen mukaisesti.

Marraskuussa 1995 inflaatiokysymykset muutettiin EU:n kuluttajabarometrin mukaisiksi. Kuluttajia pyydettiin arvioimaan millä tasolla **elinkustannukset** olivat tiedusteluhetkellä verrattuna elinkustannuksiin vuotta aiemmin. Samassa yhteydessä muuttuivat vastausvaihtoehdot (kuvio 4) ja saldon laskenta. Saldoluku on laskettu marraskuusta 1995 alkaen painottamalla elinkustannusten nousua arvioivien vastausten (3 vaihtoehtoa) prosenttiosuudet luvulla + 0,5 ja laskua arvioivien vastausten (1 vaihtoehto) prosenttiosuus luvulla -0,5 ja laskemalla luvut yhteen.

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia kuluttajahinnat ovat muuttuneet viimeisten 12 kuukauden aikana. Hintojen muutokseksi arvioitiin elokuussa +1,8 ja marraskuussa +1,5 prosenttia. Tilastokeskuksen mittaama kuluttajahintaindeksiin vuosimuutos oli elokuussa +1,6 ja marraskuussa 1,9 prosenttia.

Kuluttajien inflaatioarvot

seur. 12 kk. aikana	0,9	1,1	0,7	1,3	1,3	1,1	1,4	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5
ed. 12 kk. aikana	-0,5	-1,1	-0,9	0,5	0,4	0,5	0,0	0,1	0,3	0,4	0,2	0,5
	0,8	0,7	0,8	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

Ostoaikomukset

Hyödykeryhmittäisiä ostoaikomuksia kysytään vain täysi-ikäisiltä vastaajilta. Ostoaikomukset koskevat seuraavaa puolta vuotta. Poikkeuksena omistusasunto, jonka osalta suunnittelujakso on 12 kuukautta.

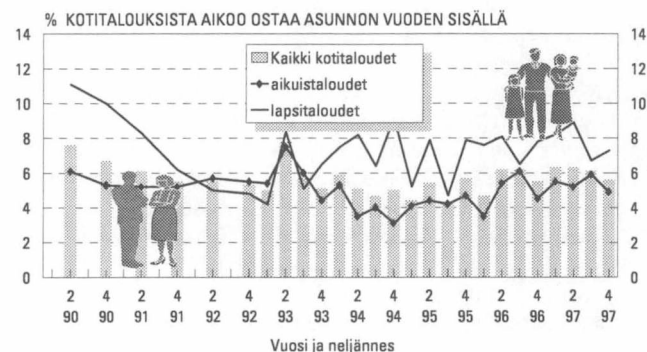
Omistusasunto (kuvio 9, sivu 17)

Asuntokaupan vilkkaana vuosina 1980-luvun lopulla asunnon ostoa suunnitteli joka kymmenes kotitalous. Kaksitoista prosenttia lapsiperheistä ja kahdeksan prosenttia aikuistalouksista aikoi tuolloin hankkia omistusasunnon, vaihtaa omistusasuntoa tai rakentaa omakotitalon. Tämän jälkeen ostoaiheet laskivat muutaman vuoden ajan. Lapsiperheiden ostoaiheet laskivat alimmillaan helmikuussa 1993 neljään prosenttiin ja aikuistalouksien marraskuussa 1994 kolmeen prosenttiin.

Vuoden 1995 lopulta lähtien ostoaiheet ovat pikkuhiljaa nousseet. Vuoden 1997 elokuussa 6,1 ja marraskuussa 5,6 prosenttia kotitalouksista aikoi ostaa asunnon vuoden sisällä. Marraskuussa seitsemän lapsiperhettä sadasta aikoi ostaa asunnon vuoden sisällä. Aikuiskotitalouksien ostoaiheet olivat vaisumpia. Viisi sadasta suunnitteli marraskuussa asunnon hankintaa vuoden sisällä.

Barometri selvittää myös asunnon hankinnan rahoitustapoja. Marraskuussa 1997 asunnon ostoa suunnitlevista 43 prosenttia ilmoitti tärkeimmäksi rahoitustavaksi nykyisen asunnon myyntitulon, 30 prosenttia pankkilainan, 18 prosenttia omat säästöt ja 6 prosenttia arava- tai asp-lainan.

Asunnon ostoaiheet 1990–1997

Henkilöauto (kuvio 10, sivu 18)

Marraskuussa 1997 kahdeksan kotitaloutta sadasta aikoi ostaa tai vaihtaa henkilöauton puolen vuoden sisällä. Tämän mukaan kotitalouksiin hankittaisiin puolessa vuodessa noin 190 000 henkilöautoa. Näistä uusia olisi noin 40 000 ja käytettyjä autoja noin 150 000 kappaletta.

Rahoitussuunnitelmat olivat suunnilleen ennallaan. Puolet ostoa suunnitlevista aikoi rahoittaa autonsa hankinnan pääasiassa nykyisen auton myyntitulolla. Joka neljäs aikoi maksaa auton säästöillään. Pankkilainaa aikoi käyttää 18 prosenttia ja osamaksukauppaan aikoi turvautua kahdeksan prosenttia ostoa suunnitlevista.

Tuleva vuosi (kuvio 5, sivu 13)

Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuluttajahintojen muuttumista tulevien 12 kuukauden aikana. Kysymys säilyi marraskuussa 1995 entisellään mutta vastausvaihtoehdot (katso kuvio 5) muuttuivat EU-barometrin vuoksi. Saldoluvun laskenta muuttui samalla tavoin kuin edellisessä kohdassa. Kuluttajia pyydetään myös arvioimaan kuinka monta prosenttia hinnat tulevat seuraavien 12 kuukauden aikana muuttumaan. Hintojen muutokseksi seuraavien 12 kuukauden aikana ennustettiin elokuussa +2,3 ja marraskuussa +1,9 prosenttia.

Lomamatkat ja vapaa-aika

(kuvio 11, sivu 19)

Marraskuussa suunnitteli ulkomaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä 28 prosenttia kotitalouksista. Innokkaimmin matkasuunnitelmia tekivät pääkaupunkiseudun kotitaloudet (46 % alueen kotitalouksista). Matkustuaikomukset vähenivät pohjoiseen mentäessä. Osuudet olivat: muu Etelä-Suomi 27 %, Väli-Suomi 25 % ja Pohjois-Suomi 14 %.

Kotimaan lomamatkaa puolen vuoden sisällä suunnitteli marraskuussa 42 prosenttia kotitalouksista. Eri alueista innokkaimpia olivat pääkaupunkiseudun (54 %) kotitaloudet. Eri ikäisistä innokkaimpia olivat alle 45-vuotiaat (44 %). Tätä vanhemmista 36 % aikoi lomailla kotimaassa.

Vapaa-ajan asunnon hankintaa suunnitteli marraskuussa kaksi sadasta. Muun kulkuvälineen kuin auton aikoi hankkia kahdeksan sadasta. Kalliita harrastus- ja urheiluvälineitä aikoi hankkia viisitoista sadasta. Ostoaikomuksia oli tavallista enemmän nuorten vastaajien talouksissa sekä lapsiperheillä.

Koti, asuminen

(kuvio 11, sivu 19)

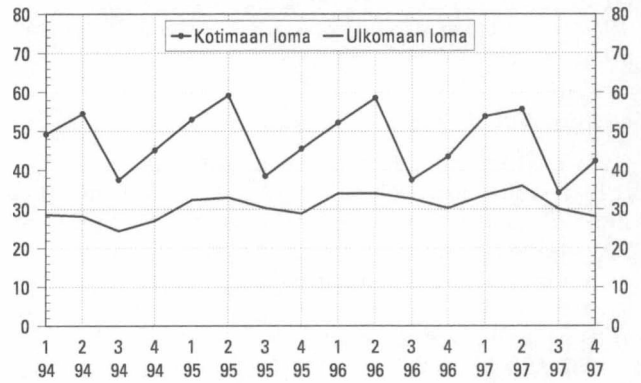
Kodin sisustamista seuraavan puolen vuoden sisällä suunnitteli marraskuussa 41 prosenttia kotitalouksista. Kodin sisustaminen on ajankohtaista kun siirrytään omaan talouteen tai perustetaan yhteistä kotia. Myös lasten kasvaessa joudutaan kotia usein sisustamaan uudelleen. Tämä näkyy eri ikäisten vastauksissa. Ikäryhmässä 18–34-vuotta kuusi kotitaloutta kymmenestä aikoi tehdä sisustushankintoja kotiin. Muissa ikäryhmissä prosentiosuudet olivat seuraavat: 35–44-vuotiaat 45 prosenttia, 45–54-vuotiaat 38 prosenttia, 55–64-vuotiaat 23 prosenttia ja 65–74-vuotiaat 12 prosenttia.

Marraskuussa 1997 suunnitteli **asuntoremonttia** 25 prosenttia kotitalouksista. Kodin remontointiaikomukset näyttävät riippuvan perheen koosta ja erityisesti lasten lukumäärästä. Eri kokoisissa talouksissa remonttiaikeet olivat seuraavat: 1 henkilö 20 prosenttia, 2 henkilöä 24 prosenttia, 3 henkilöä 25 prosenttia, 4 henkilöä 39 prosenttia, 5 henkilöä 40 prosenttia ja 6 henkilöä tai enemmän 29 prosenttia. Aikuistalouksista 22 prosenttia ja lapsiperheistä 32 prosenttia aikoi remontoida kotia.

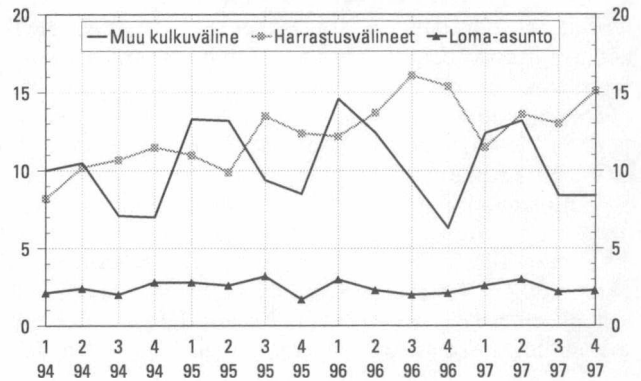
Kodinkoneita aikoi marraskuussa hankkia useampi kuin joka neljäs kotitalous. Hankinta-aikomukset vähenivät iän myötä. Alle 35-vuotiaiden talouksista joka kolmas aikoi ostaa kodinkoneita seuraavan puolen vuoden sisällä. 55–74-vuotiaitten talouksista yksi kymmenestä suunnitteli samaa.

Viihde-elektroniikkaa aikoi marraskuussa hankkia joka neljäs kotitalous. Miehistä joka kolmas ja naisista joka viides aikoi hankkia viihde-elektroniikkaa. Hankinta-aikomuksia oli runsaasti nuorten talouksissa ja ne vähenivät iän myötä. Osuudet eri ikäryhmissä olivat: alle 25-vuotiaat 50 %, 25–34-vuotiaat 38 %, 35–44-vuotiaat 32 %, 45–54-vuotiaat 22 %, 55–64-vuotiaat 10 % ja yli 65-vuotiaat 3 %.

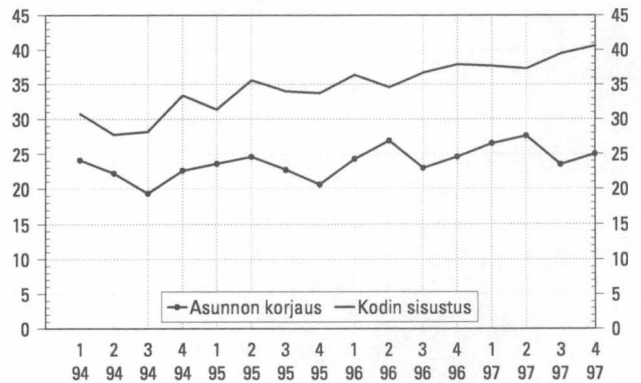
% kotitalouksista aikoo tehdä lomamatkan 6 kk sisällä

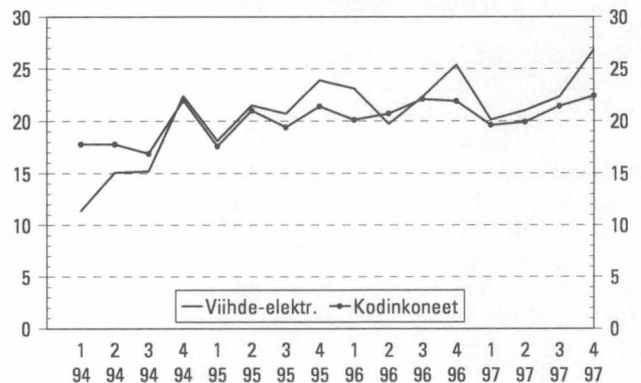
% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

% kotitalouksista aikoo käyttää rahaa seuraaviin menokohteisiin

Säästäminen

(kuviot 12–13, sivut 20–21)

Säästämisen edullisuutta mittaava saldoluku vaihtelee talletuskorkojen muutoksia seurailleen. Marraskuussa 1997 pisteluku oli -4,1. Naisten (-6) ja miesten (-2) arvioissa ei ollut suurta eroa. Ikäryhmistä 15–24-vuotiaat (+11) ja 25–34-vuotiaat (+2) suhtautuivat säästämisen edullisuuteen myönteisesti – kaikki muut ikäryhmät kielteisesti.

Säästämisaikomuksia koskeva kysymys muuttui lokakuussa 1995. Suomen barometrissä oli kysytty kuinka säännöllisesti kotitalous säästää seuraavien 12 kuukauden aikana. EU-barometrissä kysytään kuinka todennäköisesti kotitalous säästää seuraavien 12 kuukauden aikana. Tästä syystä kuvion 13 tiedot eivät ole marraskuusta 1995 alkaen vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa.

Marraskuussa 1997 noin 61 prosenttia kotitalouksista (noin 1,4 miljoonaa taloutta) ilmoitti todennäköisesti säästävänsä seuraavan vuoden aikana. Säästämiseen voi olla useita syitä. Tavallisin syy on pahan päivän varalle säästäminen (821 000 taloutta). Velan hoitoa (788 000 taloutta) tai lomanviettoa (618 000 taloutta) varten aiotaan myös säästää yleisesti. Kestokulutushyödykkeitä varten aikoo säästää 481 000, vanhuuden varalle 325 000 ja asuntoon etukäteen 183 000 taloutta.

Rahat aiotaan useimmiten sijoittaa pankkitilille (935 000 taloutta). Muut suunnitellut sijoitusmuodot olivat: arvopaperit 261 000, kiinteä omaisuus 185 000, asunto-osake 124 000 ja muu sijoitusmuoto 176 000 taloutta.

Kotitalouksilta kysytään myös niiden **rahatilannetta**. Marraskuussa 1997 kotitaloudet kuvasivat rahatilannettaan seuraavasti: "talous velkaantuu": 2,6 %, "kulutukseen joudutaan käyttämään säästöjä": 4,2 %, "rahat riittävät nipin napin": 44,7 %, "talous pystyy säästämään hieman": 41,7 % ja "talous pystyy säästämään paljon": 4,0 % kotitalouksista.

Luotonotto

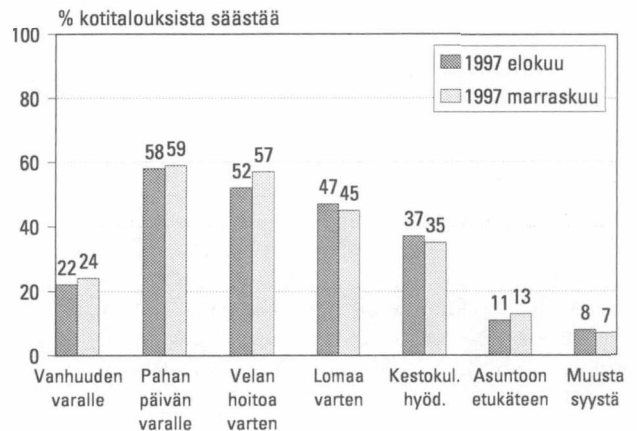
(kuviot 14–15, sivut 22–23)

Arviot **lainanoton edullisuudesta** ovat muuttuneet viime vuosina myönteisemmiksi korkojen laskiessa. Lainanoton edullisuutta mittaava saldoluku oli marraskuussa +20,7. Miehet (+30) suhtautuivat lainanottoon myönteisemmin kuin naiset (+19).

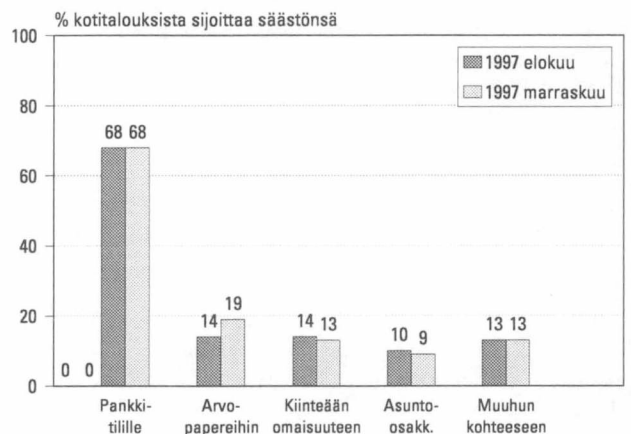
Lainanottoaikomukset ovat viime vuosina hieman nousseet. Marraskuussa 11,1 prosenttia kotitalouksista (250 000 taloutta) aikoi ottaa lainaa seuraavien 12 kuukauden aikana. Innokkaimmin lainan ottoa suunnittelivat 18–34-vuotiaat – heistä joka viides aikoi ottaa lainaa. Neljä prosenttia yli 55-vuotiaista suunnitteli lainanottoa.

Luottoa voidaan ottaa yhteen tai useampaan tarkoitukseen. Marraskuussa luottoa aiottiin ottaa eri tarkoituksiin seuraavasti: kestokulutushyödykkeet 27, asunto-osake 25, kiinteä omaisuus 19, opinnot 19 ja muu käyttötarkoitus 19 prosenttia.

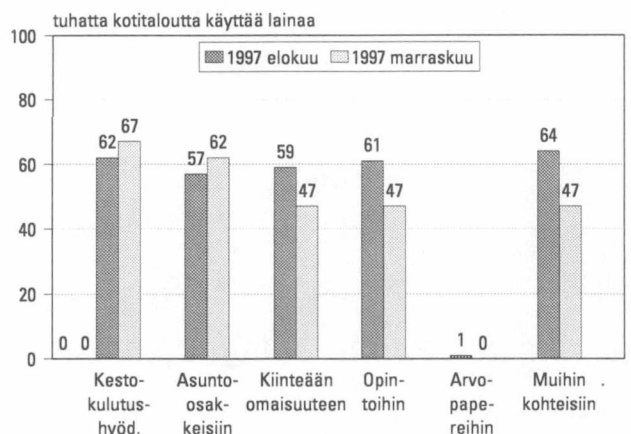
Mihin tarkoitukseen kotitaloudet säästävät?

Säästöjen sijoituskohteet

Mihin kotitaloudet aikovat ottaa lainaa?

Tutkimusmenetelmä

Kuluttajabarometrin avulla mitataan suomalaisten mielikuvia yleisestä ja oman kotitalouden taloudellisesta kehityksestä sekä aikomuksista tehdä suurempia hankintoja, säästää tai ottaa luottoa. Ensimmäinen kuluttajabarometri-tutkimus tehtiin marraskuussa 1987. Vuoteen 1991 asti se tehtiin kaksi kertaa vuodessa – touko- ja marraskuussa. Vuonna 1992 tutkimuskerrat nostettiin neljään. Tutkimuskuukaudet olivat helmi-, touko-, elo- ja marraskuu. Lokakuusta 1995 alkaen tiedot kerätään joka kuukausi.

Tutkimuksen otoskoko oli elokuussa 1987 ja marraskuussa 1985. Vastauksia saatiin elokuussa 1985 ja marraskuussa 1985. Elokuussa vastausprosentti oli 83,2 ja marraskuussa 85,6. Tiedot kerätään Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen yhteydessä tietokoneavusteisesti. Suurin osa tiedoista saadaan puhelinhaastatteluilla. Tutkimusalueena on koko maa. Vastajat edustavat Suomen 15–74-vuotiasta väestöä iän, sukupuolen, asuinläänin ja äidinkielen suhteen. Tutkimuksessa käytetään kuutta rotatoivaa paneelia. Samalle henkilölle esitetään kysymykset kolme kertaa aina puolen vuoden välein. Kohdehenkilöistä on uusia aina noin kolmannes.

Kuluttajabarometrin kysymykset ovat alusta lähtien olleet suurimmaksi osaksi vertailukelpoiset vastaavien kansainvälisten tutkimusten kanssa. Tilastokeskus alkoi kerätä lokakuussa 1995 EU-komission toimeksiannosta tietoja suomalaisten kuluttajien mielialoista kuukausittain. Tässä yhteydessä yhdenmukaistettiin Suomen barometrikysymykset EU-maiden harmonisoidun kuluttajatutkimuksen viidentoista kysymyksen kanssa. Tämä aiheutti pieniä muutoksia Tilastokeskuksen tutkimuksen tietosisältöön. EU-kysymysten lisäksi Tilastokeskuksen kuukausibarometri sisältää parikymmentä Suomen omaa kysymystä, jotka ovat olleet mukana alusta lähtien.

Luottamusindikaattori

Kuluttajien luottamusindikaattori saadaan Euroopan Unionin alueella sovellettavan laskentatavan mukaisesti seuraavien kysymysten saldoluviista:

- Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- Suomen taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluessa verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen
- Oma taloudellinen tilanne 12 kuukauden kuluessa verrattuna tällä hetkellä vallitsevaan tilanteeseen
- Ajankohdan edullisuus suurempiin hankintoihin.

Saldoluvut lasketaan yhteen ja jaetaan viidellä. Saldolukujen ja kuluttajien luottamusindikaattorin arvoalue on (–100, 100).

Saldoluku

Tutkimuksesta laadituissa kuvioissa viitataan saldolukuihin. Laskentaperiaate on seuraava: Haastateltavilta kysytään: "Millainen on mielestänne Suomen taloudellinen tilanne tällä hetkellä verrattuna 12 kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen?" Vastausvaihtoehdot on esitetty oheisessa taulukossa. Kunkin vastausvaihtoehdon prosenttiosuus kerrotaan sen painokertoimella. Tulojen summa saadaan saldoluku. Esimerkkinä kuvio 1, sivu 9: Suomen taloudellinen tilanne nyt verrattuna 12 kuukautta sitten, marraskuu 1997.

Vastaus	%-osuus	Painokerroin	Tulo
Paljon parempi	3,4	1	3,4
Jonkin verran parempi	48,0	0,5	24,0
Samanlainen	38,1	0	0
Jonkin verran huonompi	6,1	–0,5	–3,0
Paljon huonompi	0,5	–1	–0,5
Ei osaa sanoa	3,8	0	0
Yhteensä	100		23,9 = Saldoluku

Aluejako (vanhan läänijaon mukaan esitettynä)

Pääkaupunkiseutu: Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniaisten

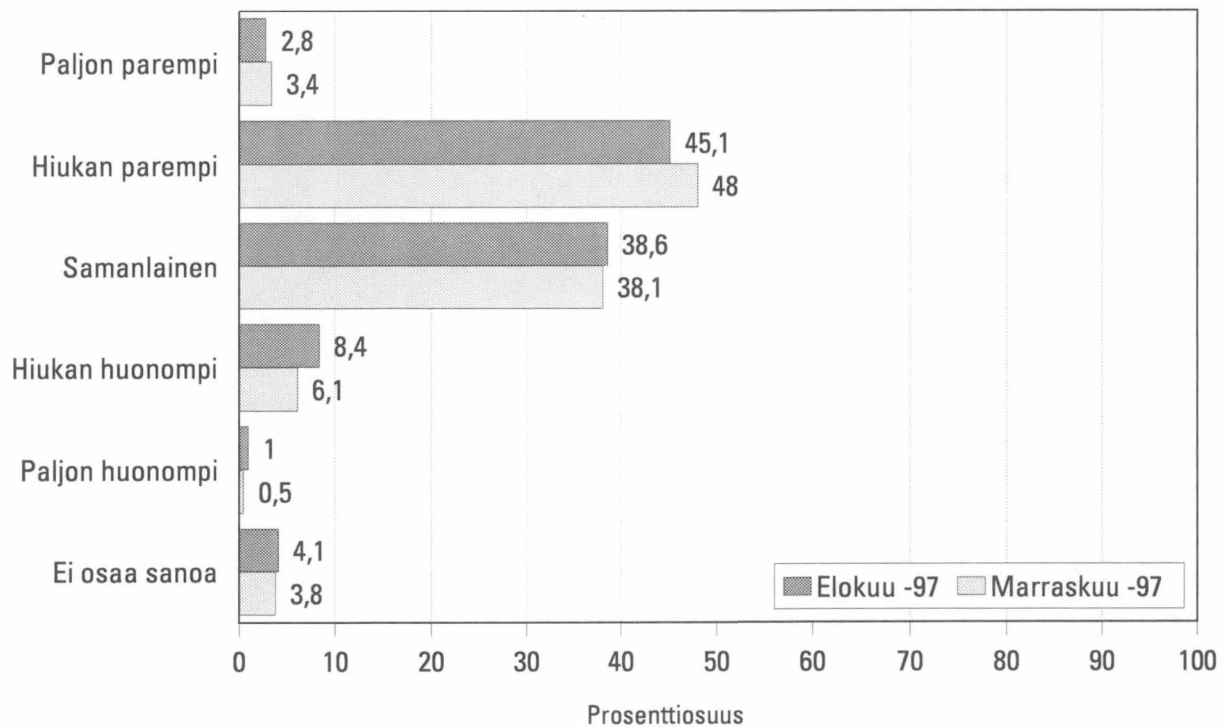
Muu Etelä-Suomi: Muu Uudenmaan lääni, Turun ja Porin lääni, Hämeen lääni, Kymen lääni

Väli-Suomi: Mikkelin lääni, Pohjois-Karjalan lääni, Kuopion lääni, Keski-Suomen lääni, Vaasan lääni

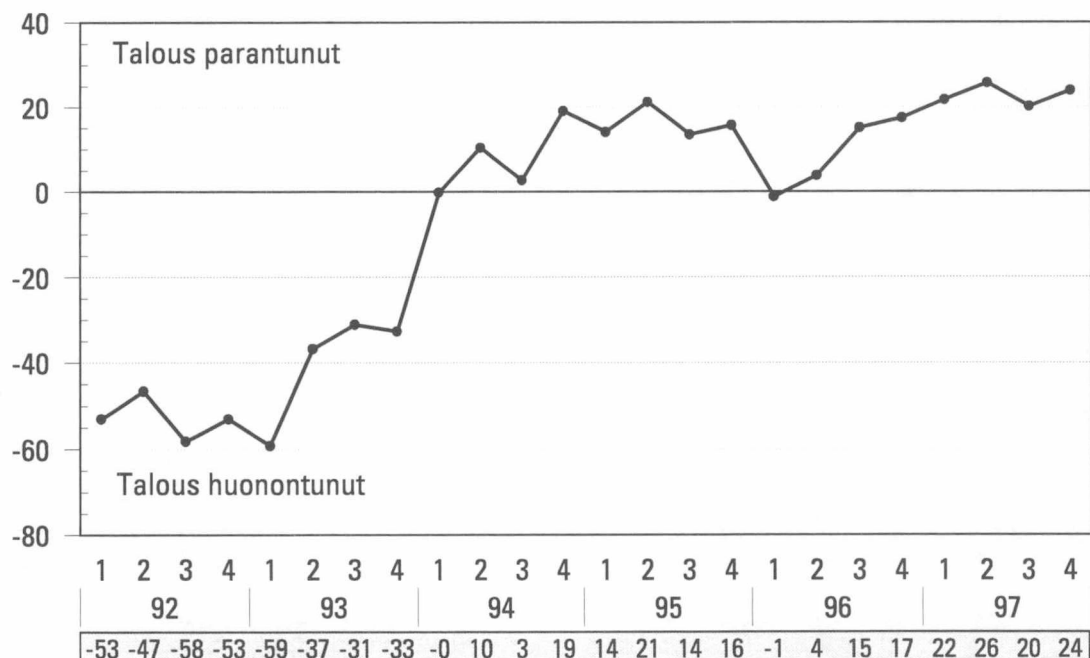
Pohjois-Suomi: Oulun lääni, Lapin lääni

1. Suomen taloudellinen tilanne

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

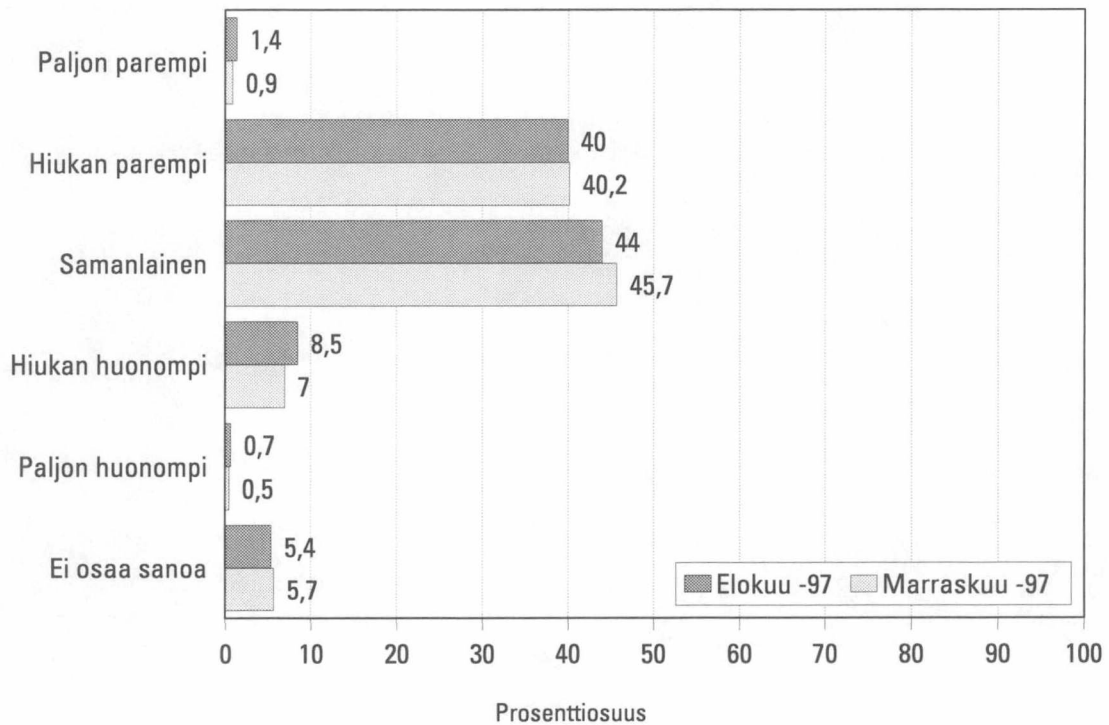
Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

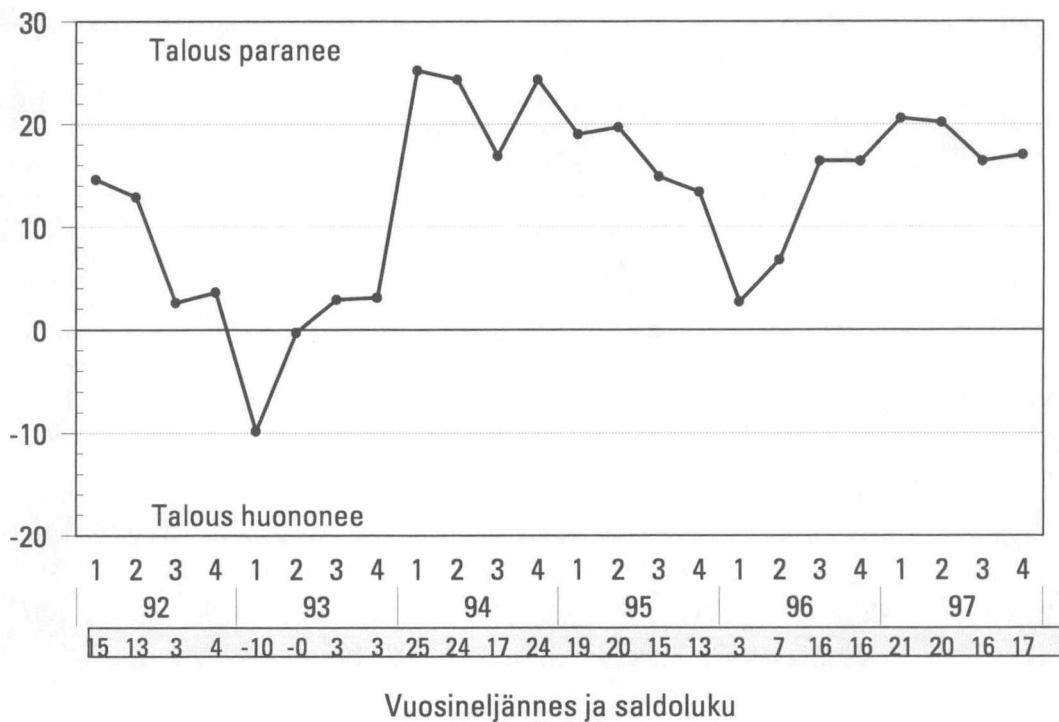
Vuosineljännes ja saldoluku

2. Suomen taloudellinen tilanne

12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

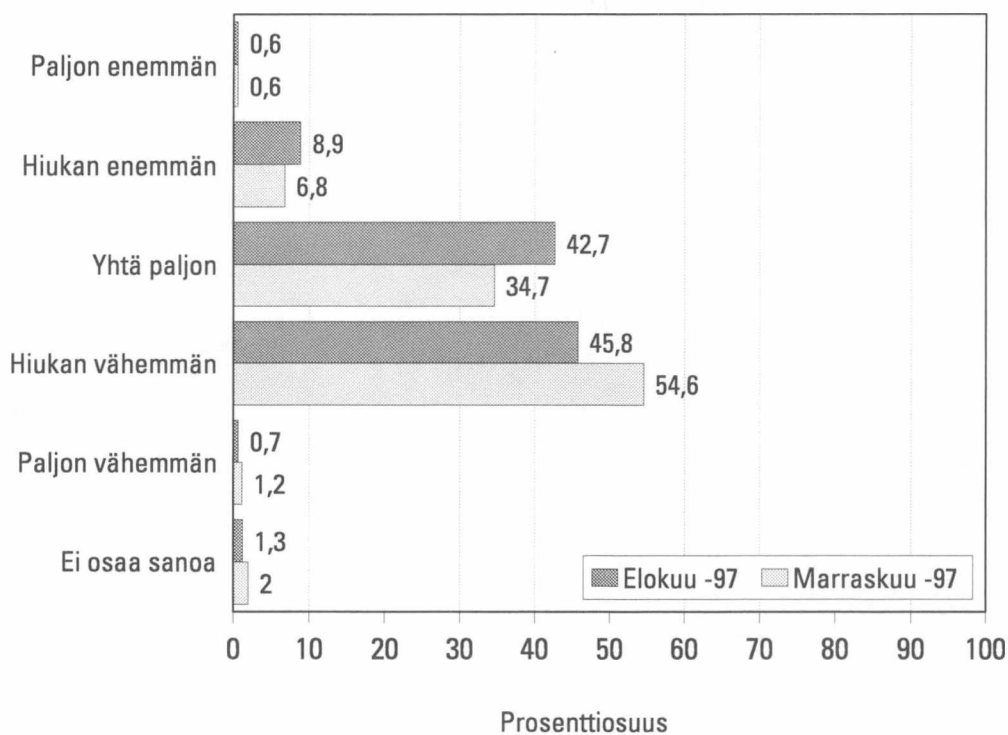

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

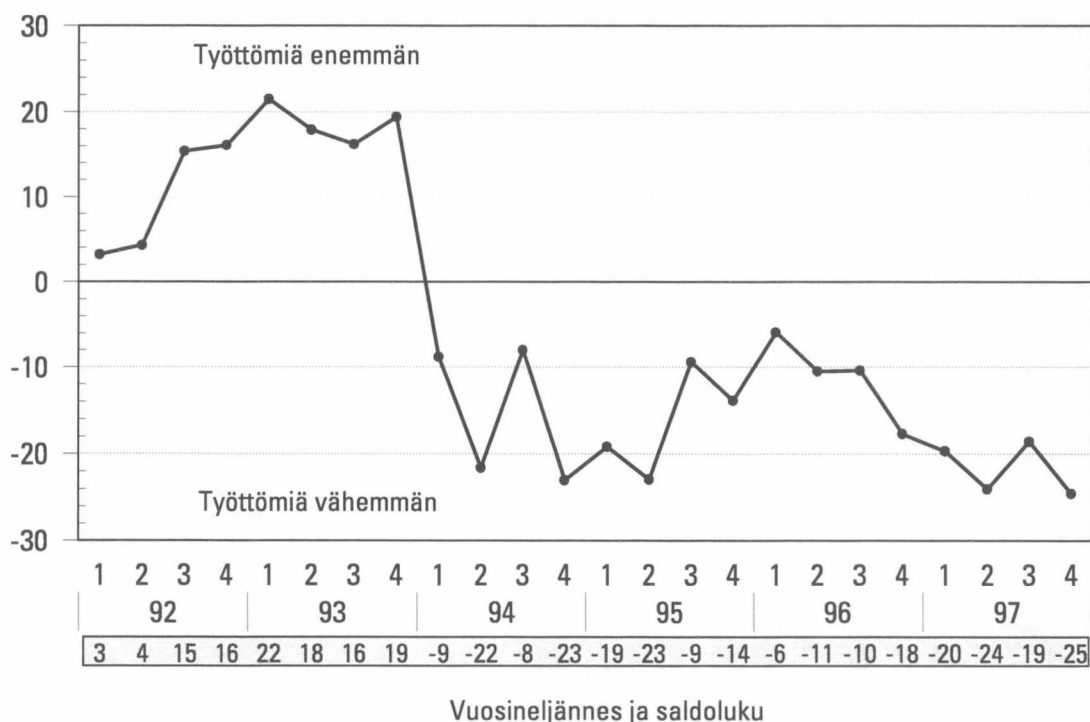

3. Työttömien määrä

12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

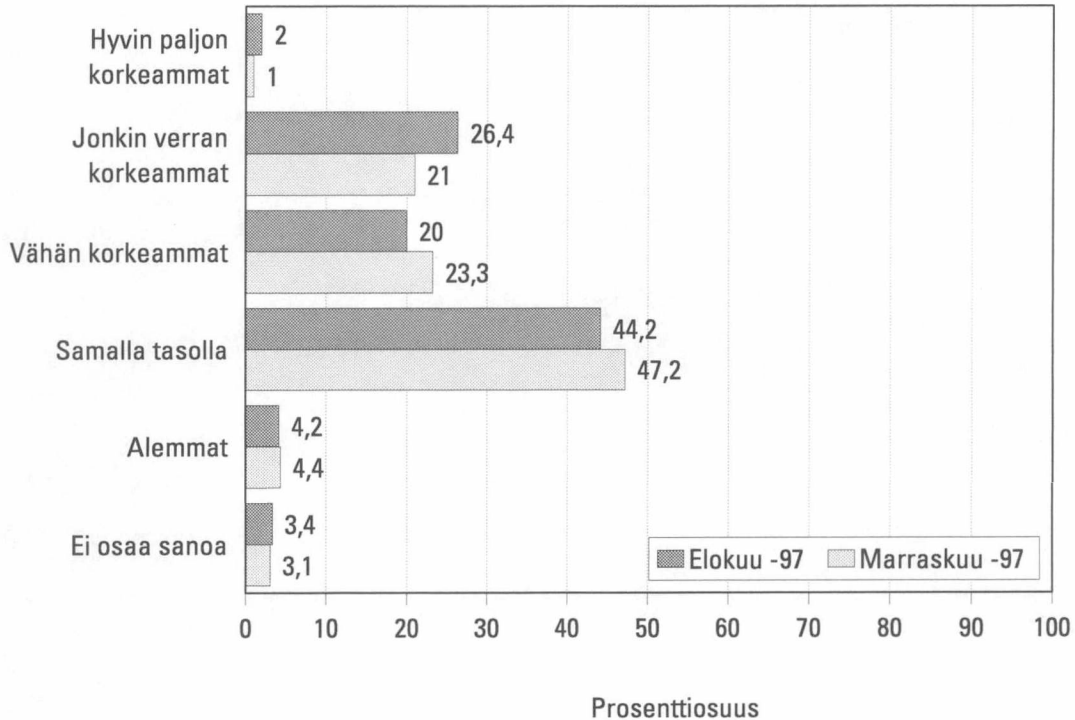
Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

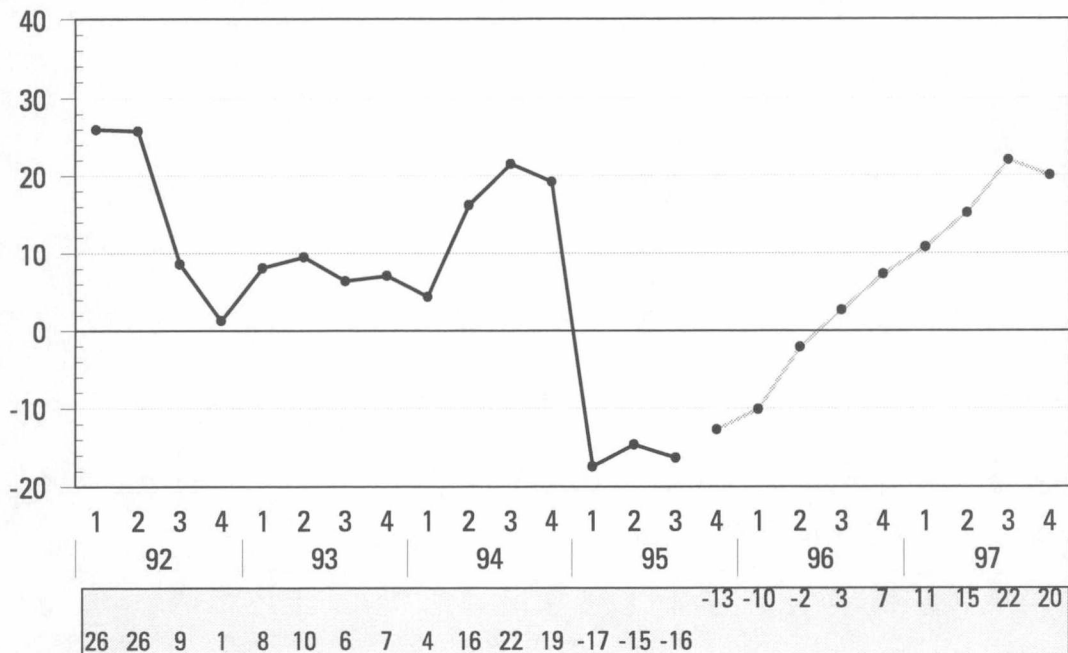
Vuosineljännes ja saldoluku

4. Elinkustannukset^{*)}

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

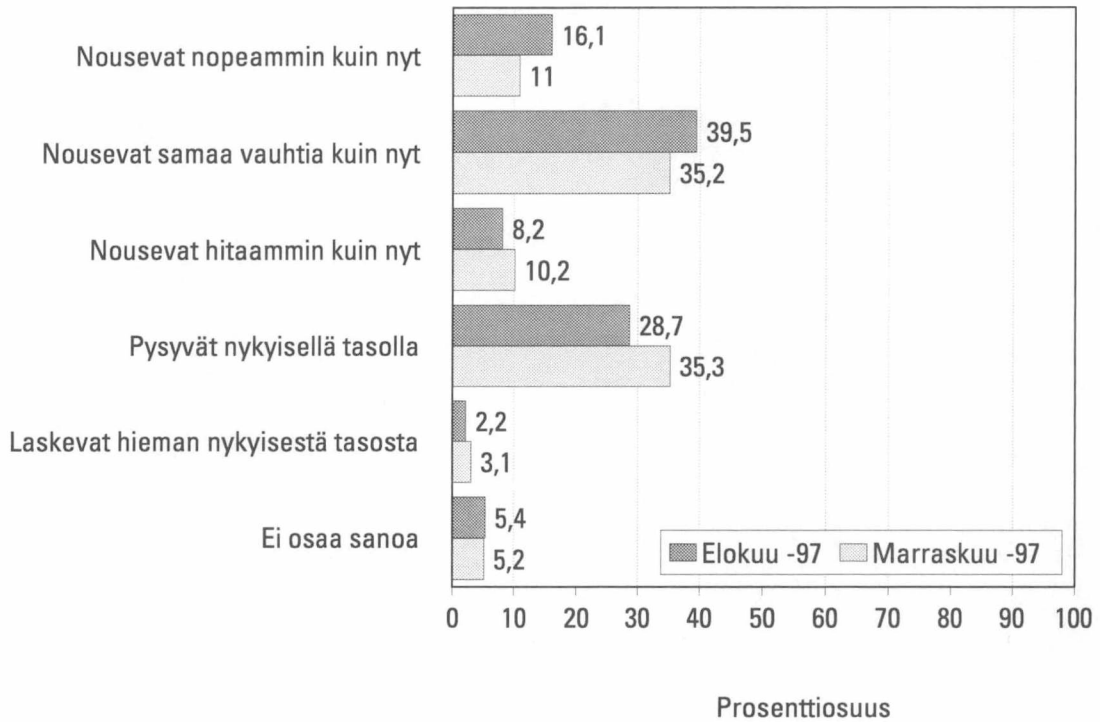

Vuosineljännes ja saldoluku

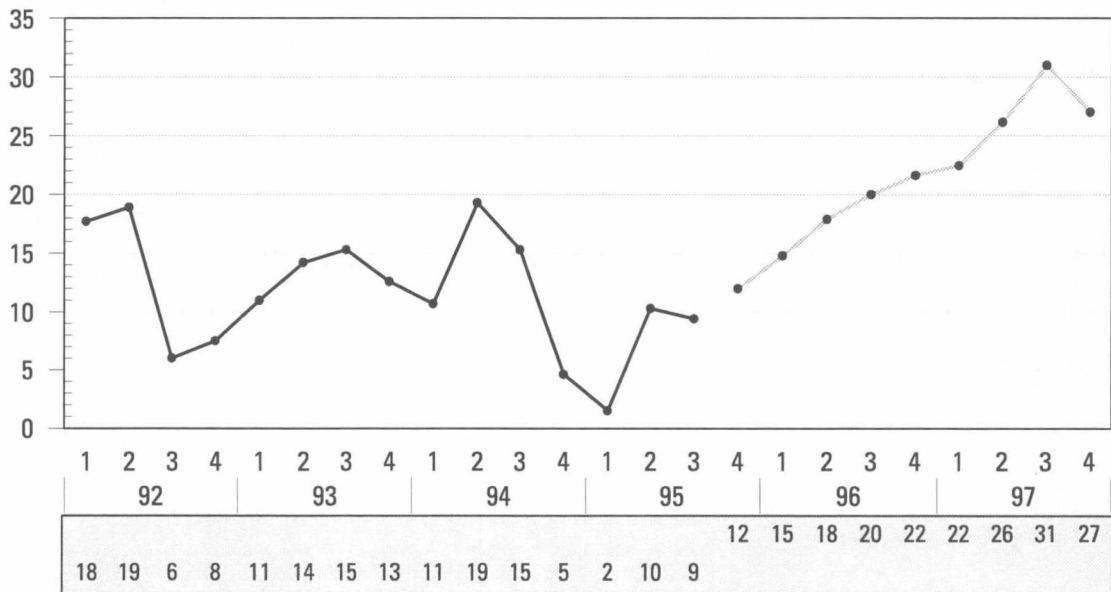
^{*)} Kysymyksen vastausvaihtoehdot ovat muuttuneet marraskuussa 1995 EU:n kuluttajabarometrin mukaiseksi. Saldolukua ei ole voitu laskea samoin perustein kuin aiemmin. Katso sivu 5.

5. Kuluttajahinnat ^{*)}

Muutos seuraavien 12 kuukauden aikana

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

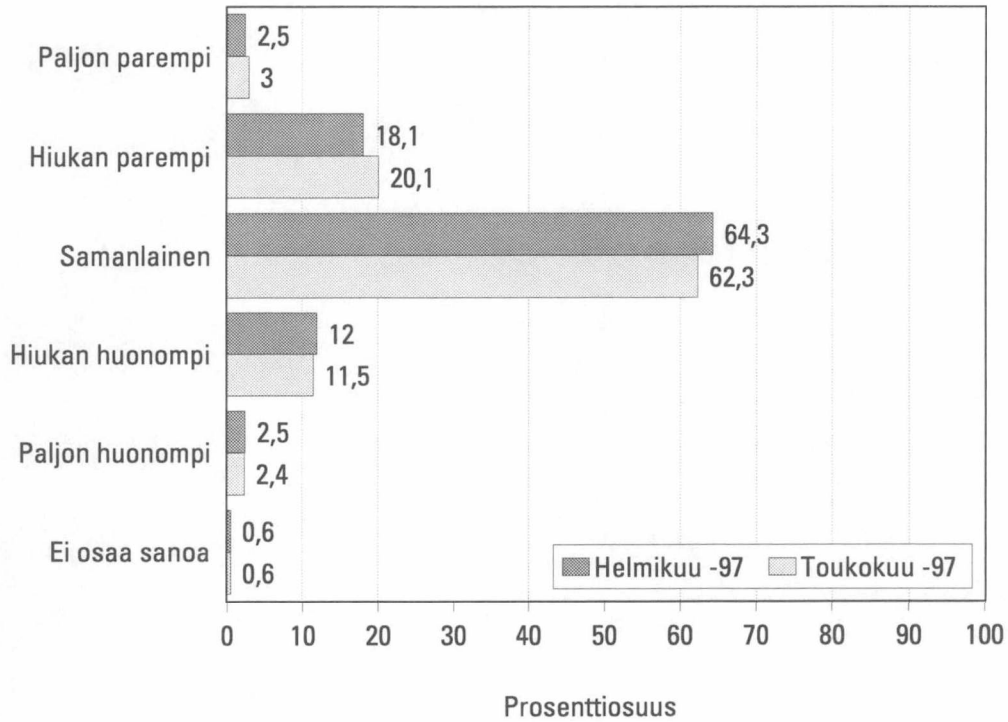

Vuosineljännes ja saldoluku

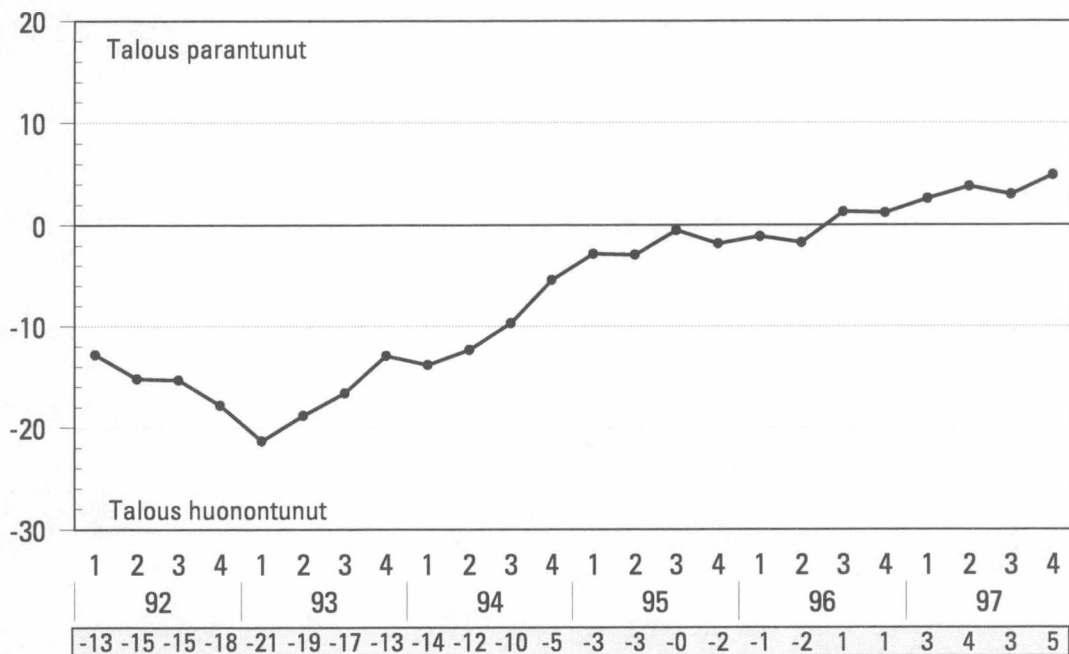
^{*)} Kysymyksen vastausvaihtoehdot ovat muuttuneet marraskuussa 1995 EU:n kuluttajabarometrin mukaiseksi. Saldolukua ei ole voitu laskea samoin perustein kuin aiemmin. Katso sivu 5.

6. Oman talouden tilanne

Nyt verrattuna 12 kuukautta sitten

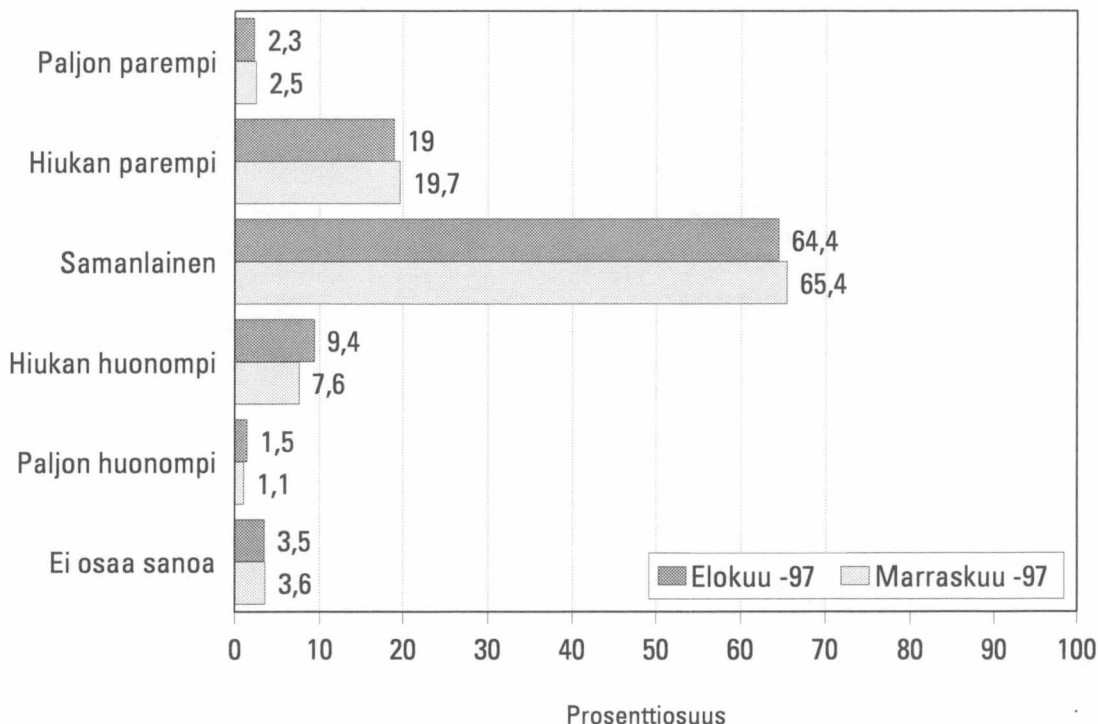
Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

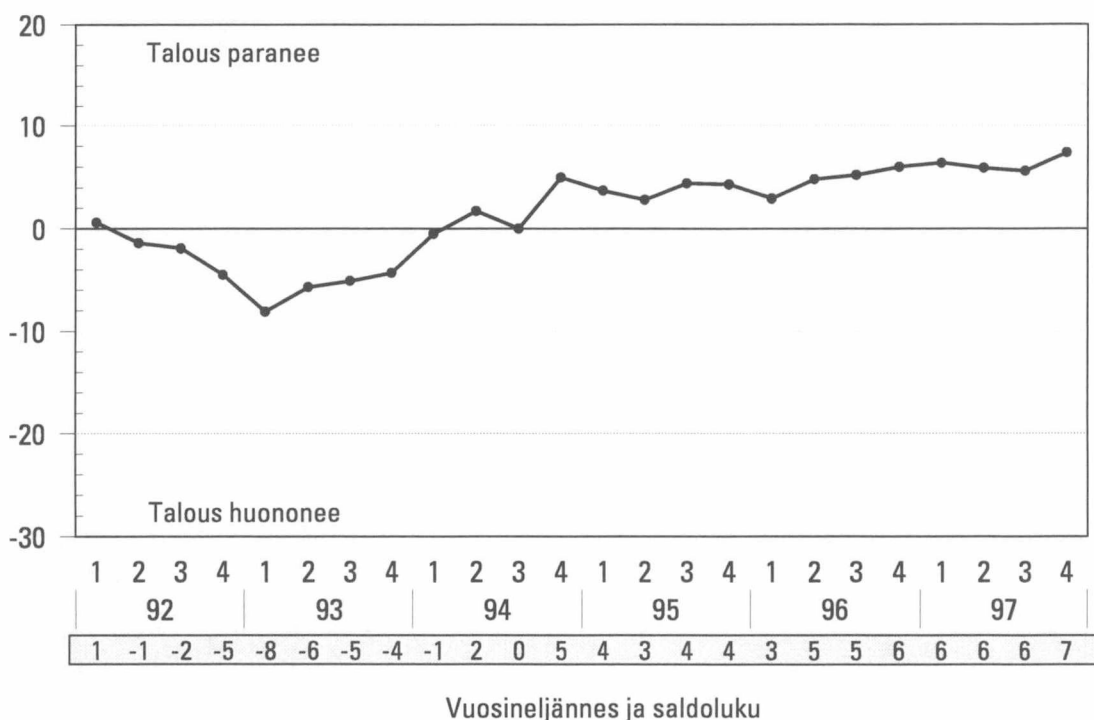
Vuosineljännes ja saldoluku

7. Oman talouden tilanne

12 kuukauden kuluttua verrattuna nykyhetkeen

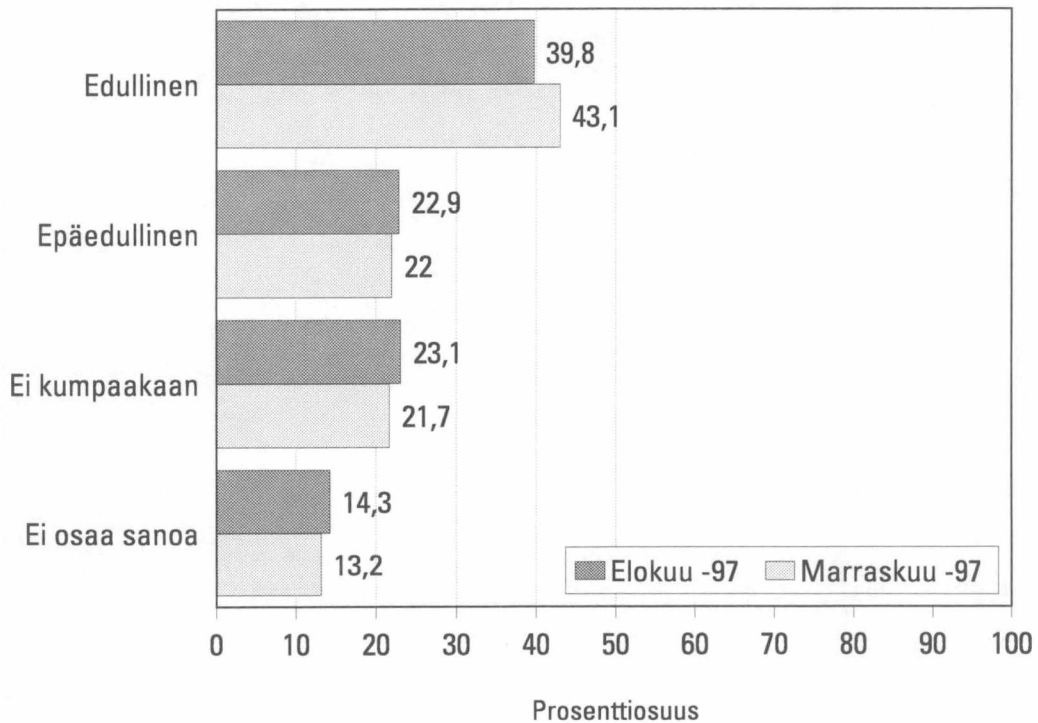

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

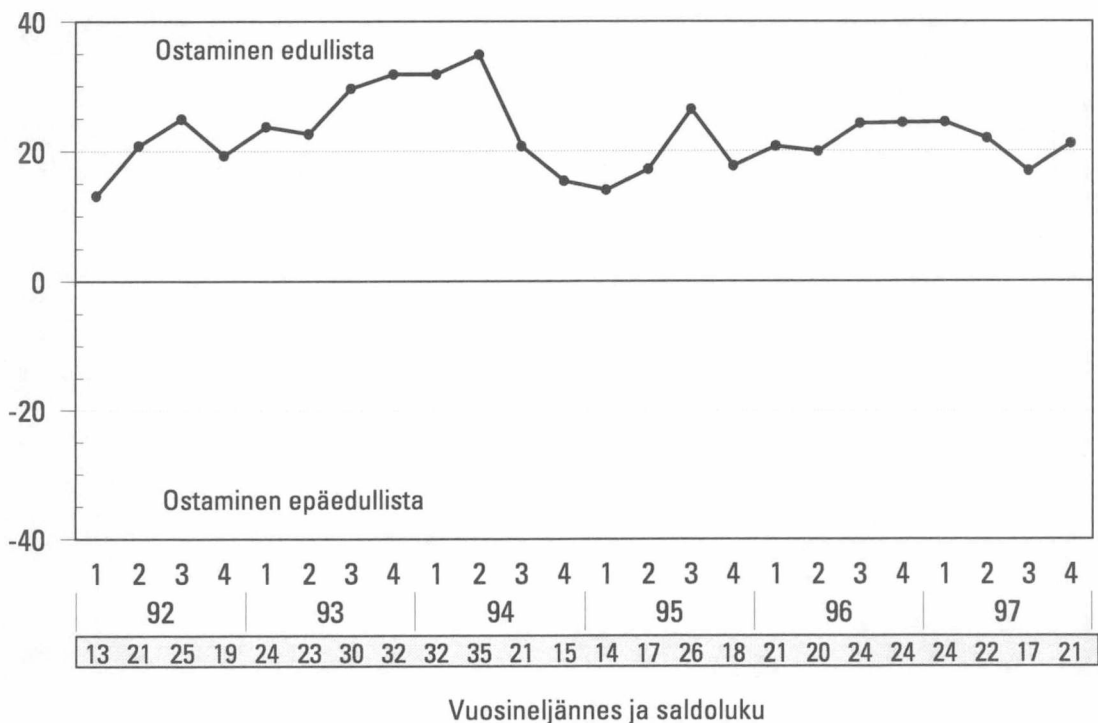

8. Ajankohdan edullisuus

Suurempiin hankintoihin

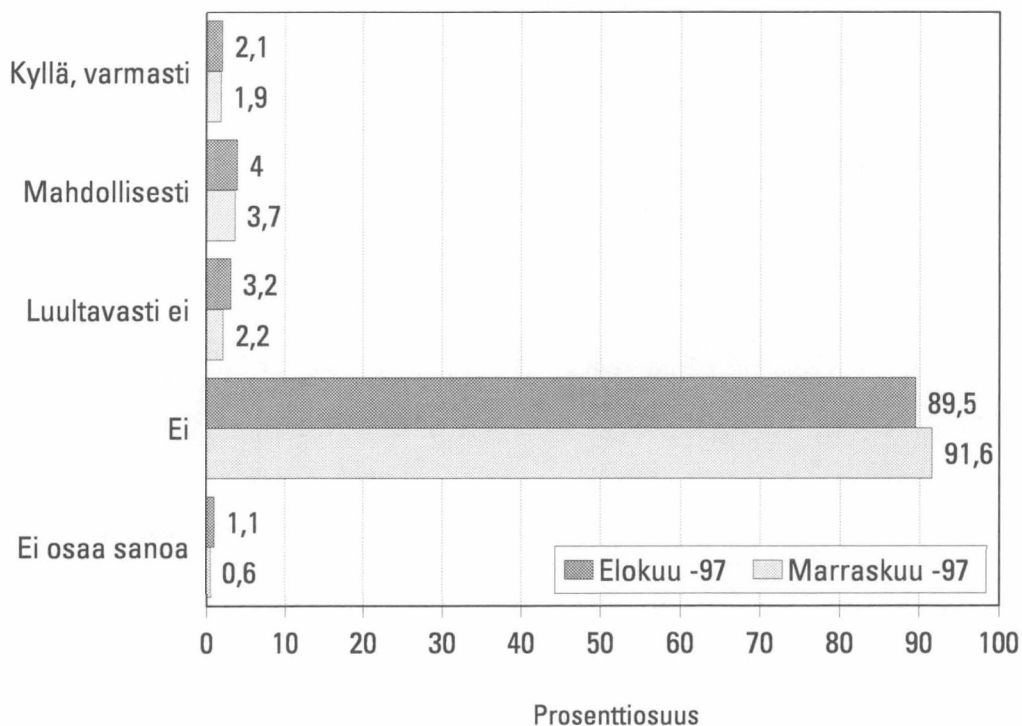

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

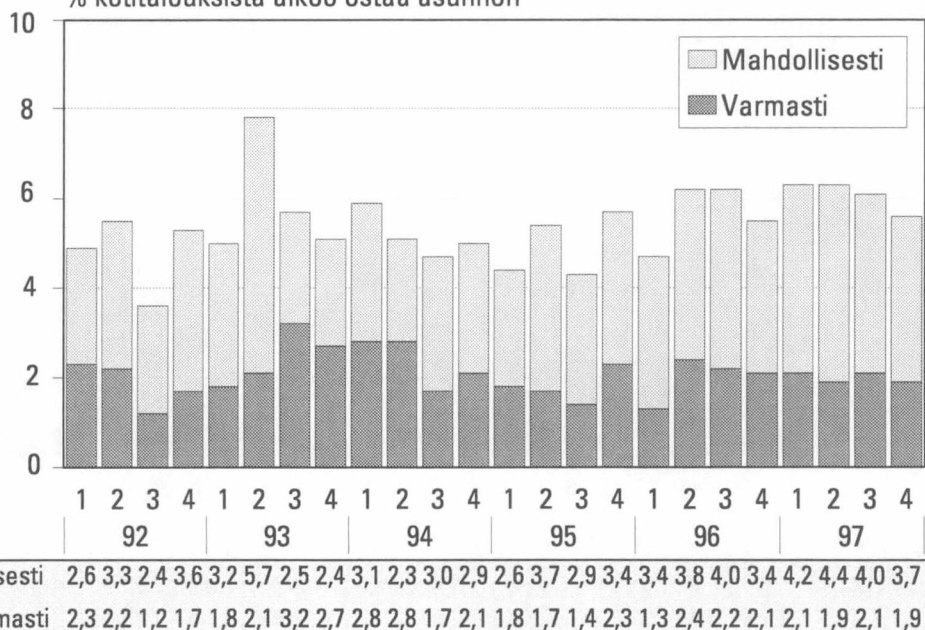
9. Aikooko talous hankkia omistusasunnon

Seuraavien 12 kuukauden aikana

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

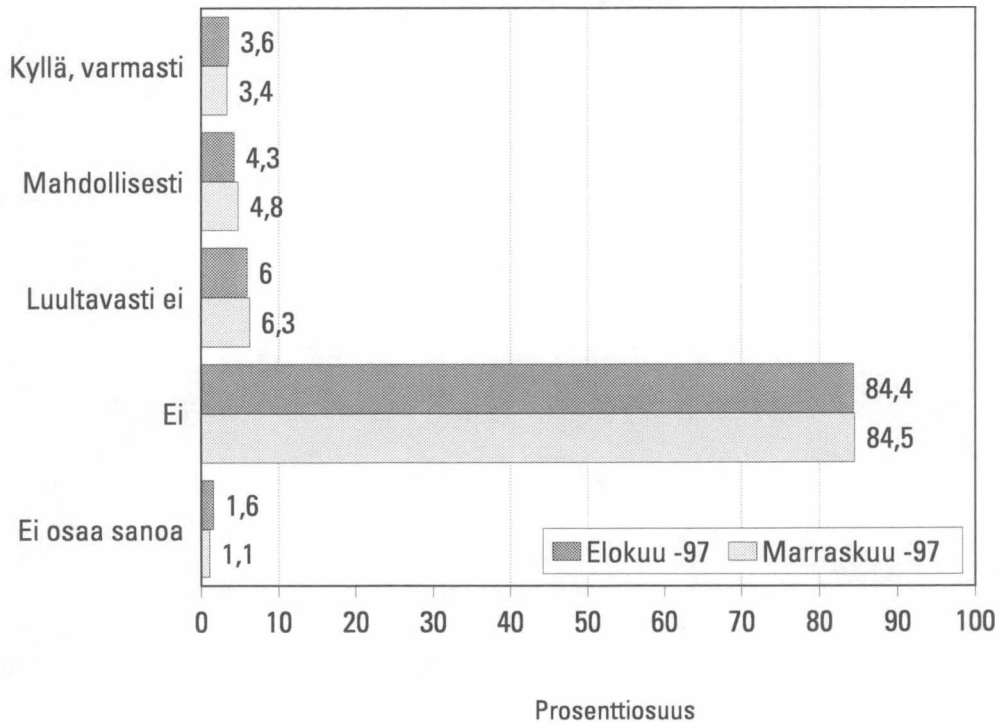
% kotitalouksista aikoo ostaa asunnon

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

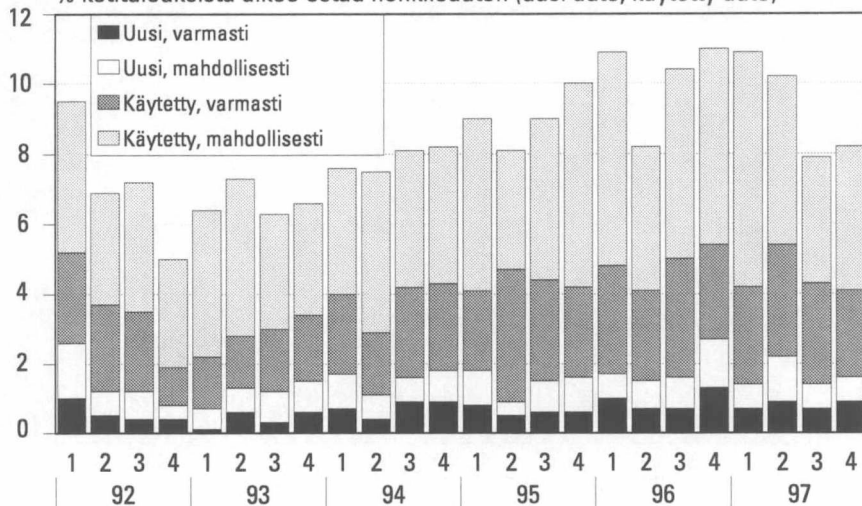
10. Aikooko talous hankkia henkilöauton

Seuraavien 6 kuukauden aikana

Aikomukset mittausajankohdasta toiseen

% kotitalouksista aikoo ostaa henkilöauton (uusi auto, käytetty auto)

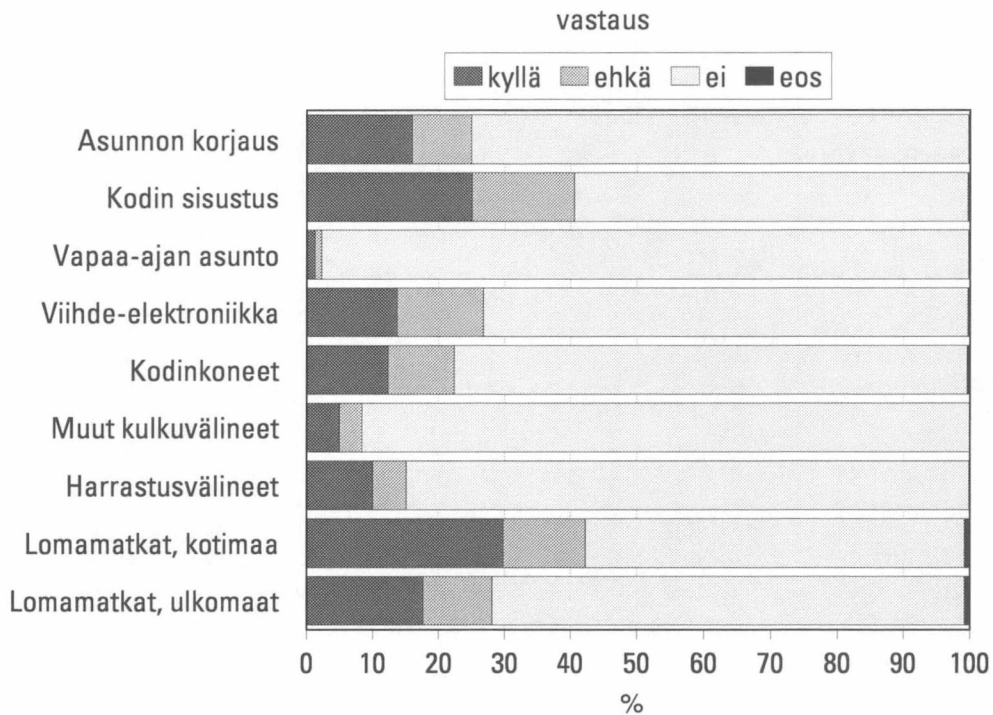

Käytetty, mahdollisesti	4,3	3,2	3,7	3,1	4,2	4,5	3,3	3,2	3,6	4,6	3,9	3,9	4,9	3,4	4,6	5,8	6,1	4,1	5,4	5,6	6,7	4,8	3,6	4,1
Käytetty, varmasti	2,6	2,5	2,3	1,1	1,5	1,5	1,8	1,9	2,3	1,8	2,6	2,5	2,3	3,8	2,9	2,6	3,1	2,6	3,4	2,7	2,8	3,2	2,9	2,5
Uusi, mahdollisesti	1,6	0,7	0,8	0,4	0,6	0,7	0,9	0,9	1,0	0,7	0,7	0,9	1,0	0,4	0,9	1,0	0,7	0,8	0,9	1,4	0,7	1,3	0,7	0,7
Uusi, varmasti	1,0	0,5	0,4	0,4	0,1	0,6	0,3	0,6	0,7	0,4	0,9	0,9	0,8	0,5	0,6	0,6	1,0	0,7	0,7	1,3	0,7	0,9	0,7	0,9

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

11. Ostoaikomukset eräissä kulutusryhmissä

Seuraavien 6 kuukauden aikana, marraskuu 1997

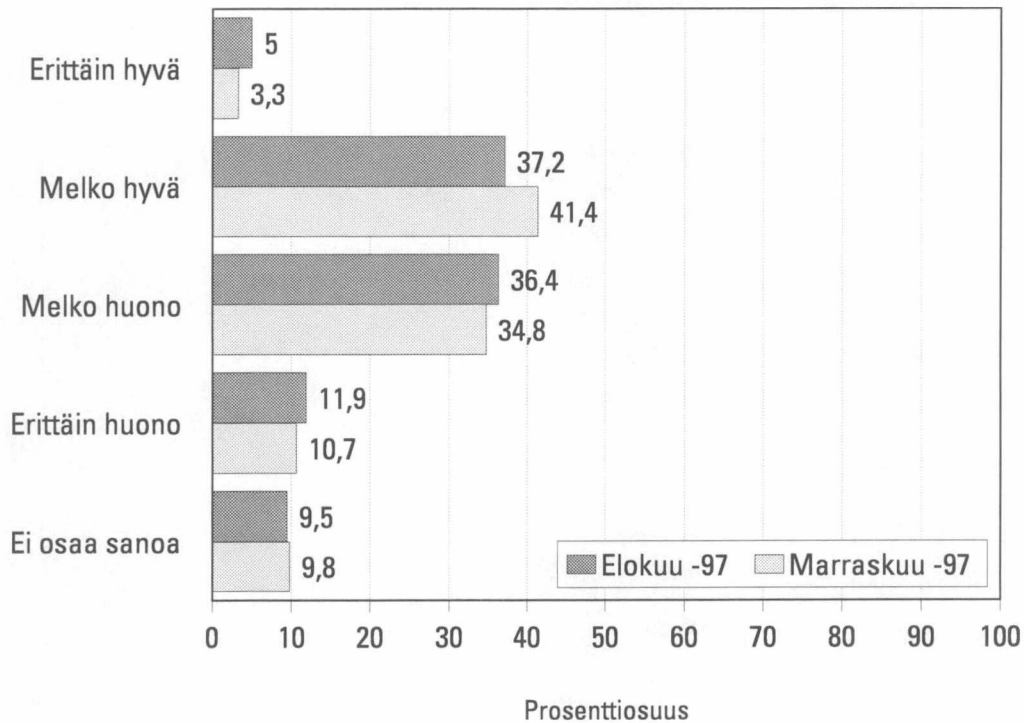

Kyllä- ja ehkä-vastausten %-osuudet elo- ja marraskuussa 1997

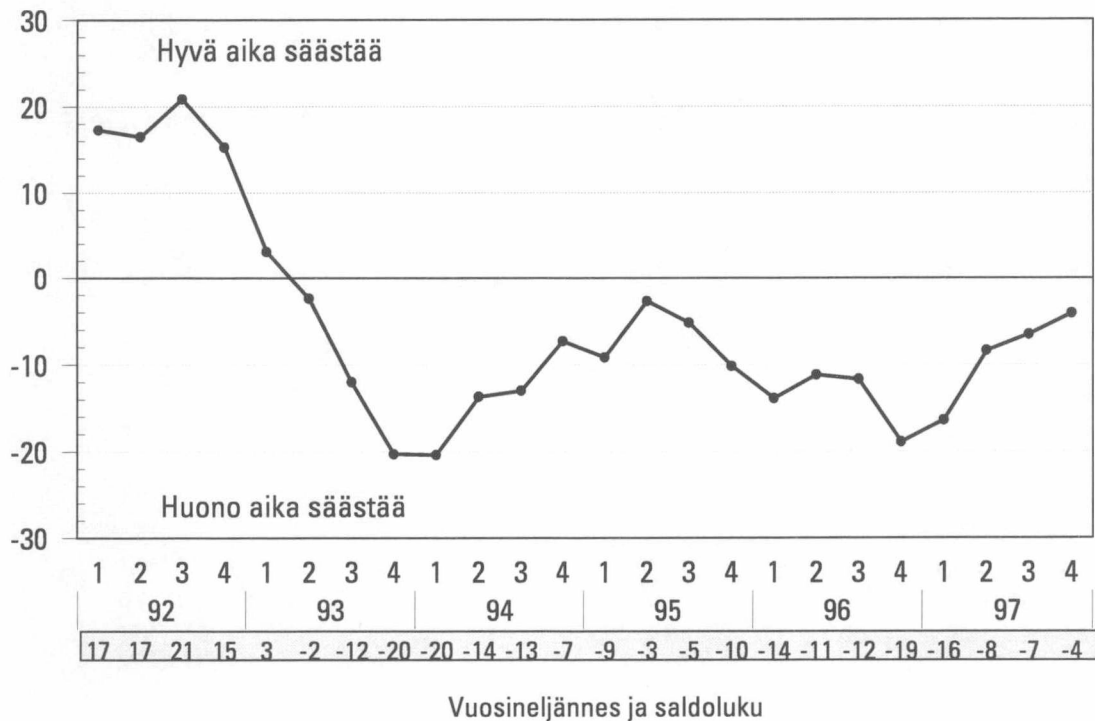
Kulutusryhmä	Prosenttiosuudet			
	Elokuu 1997		Marraskuu 1997	
	Kyllä	Ehkä	Kyllä	Ehkä
Asunnon korjaus	17,3	6,2	16,0	9,0
Kodin sisustus	26,7	12,8	25,1	15,5
Vapaa-ajan asunto	0,9	1,3	1,3	1,0
Viihde-elektroniikka	12,9	9,4	13,7	13,1
Kodinkoneet	11,0	10,4	12,3	10,1
Muut kulkuvälineet (ei auto)	5,3	3,1	5,0	3,4
Harrastusvälineet	8,9	4,1	10,0	5,1
Lomamatkat kotimaa	23,1	11,1	29,8	12,5
Lomamatkat ulkomaat	19,0	11,1	17,7	10,4

12. Millainen ajankohta on

Säästämisen kannalta

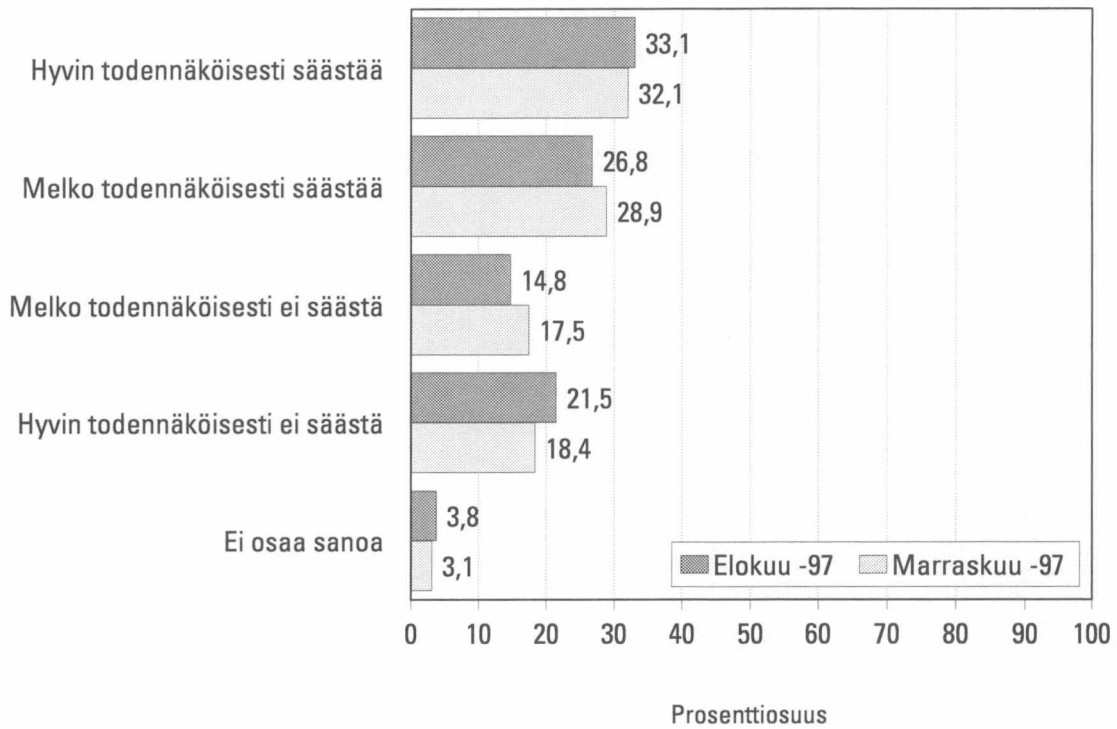

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

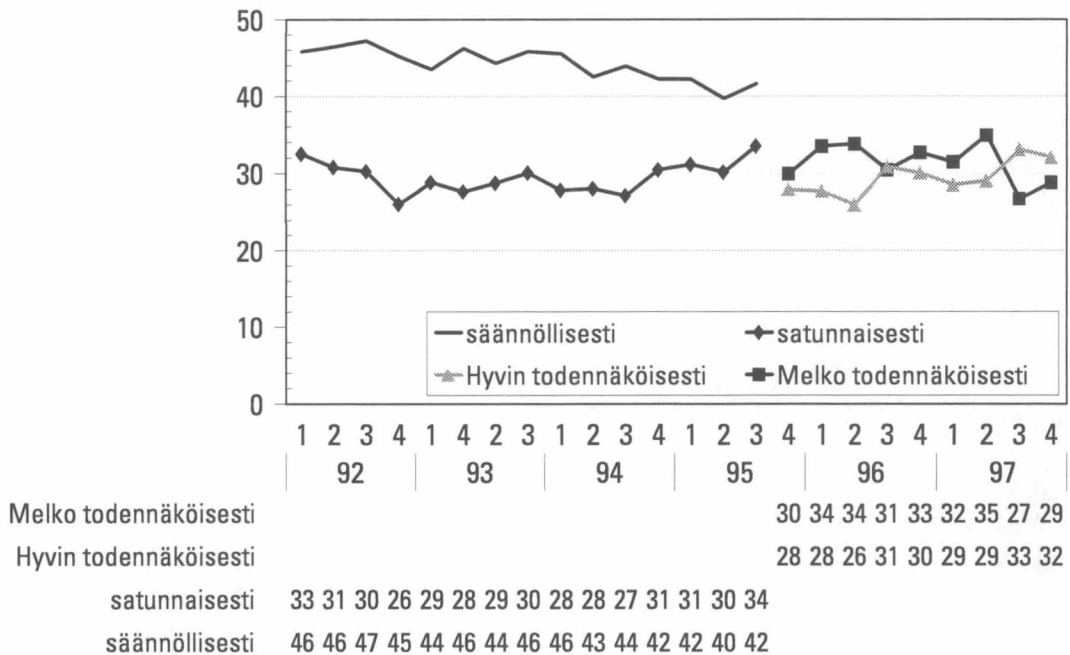

13. Kuinka todennäköisesti talous säästää^{*)}

Seuraavien 12 kuukauden aikana

Säästämisaikomus ajankohdasta toiseen

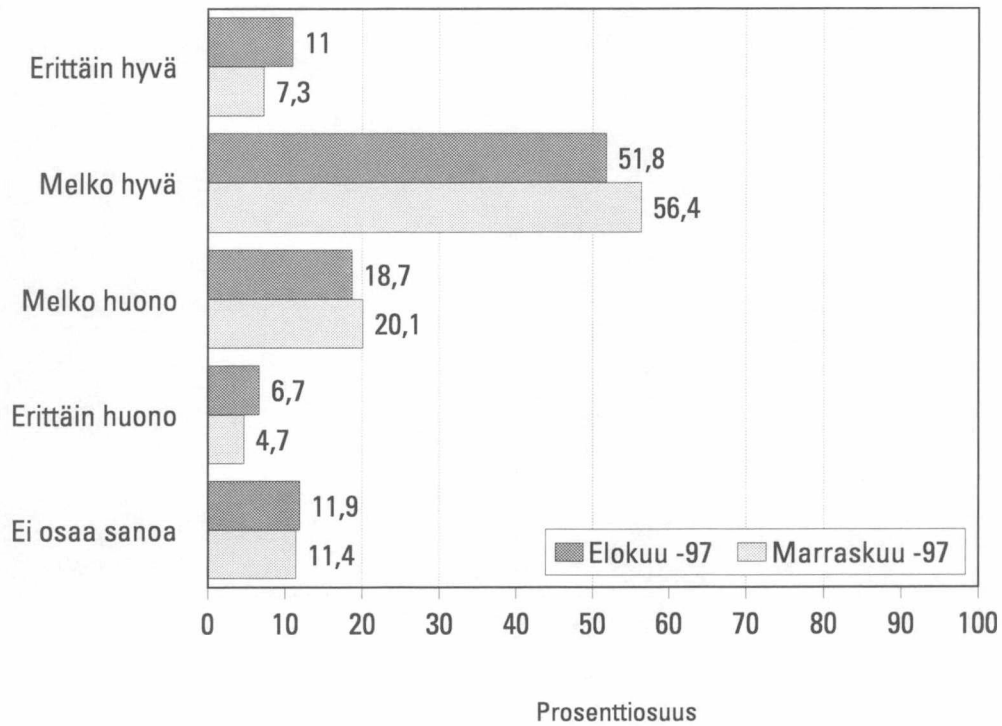

Vuosineljännes ja aikomusprosentti

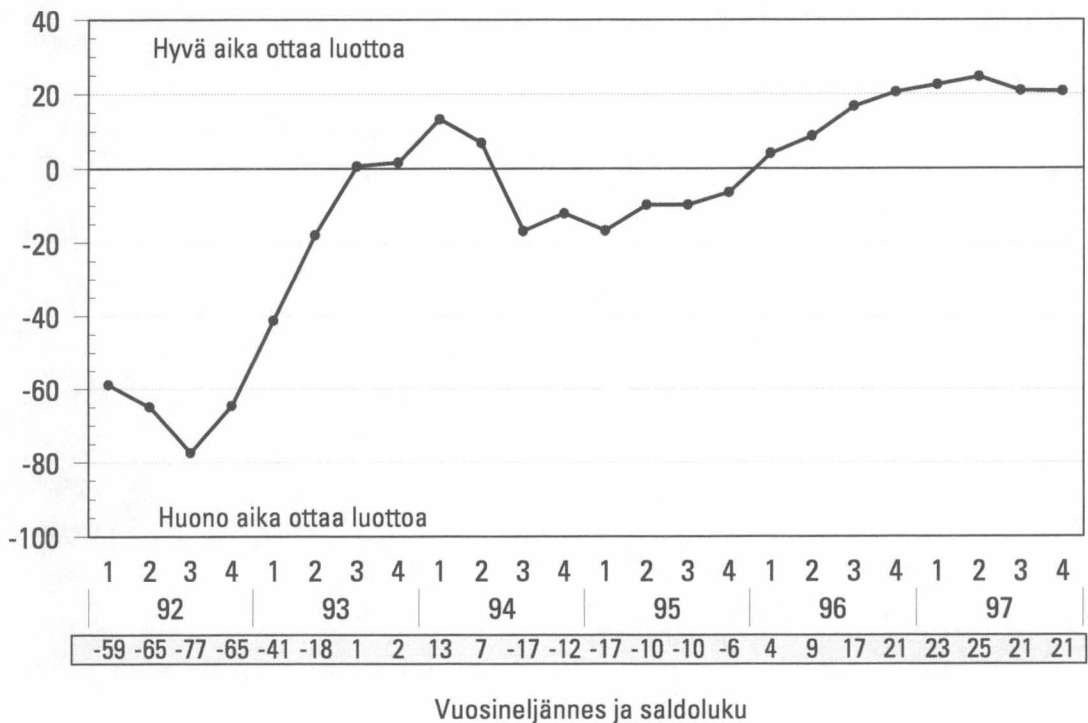
^{*)} Kysymys ja vastausvaihtoehdot ovat muuttuneet marraskuussa 1995 EU:n kuluttajabarometrin mukaiseksi.

14. Millainen ajankohta on

Luotonoton kannalta

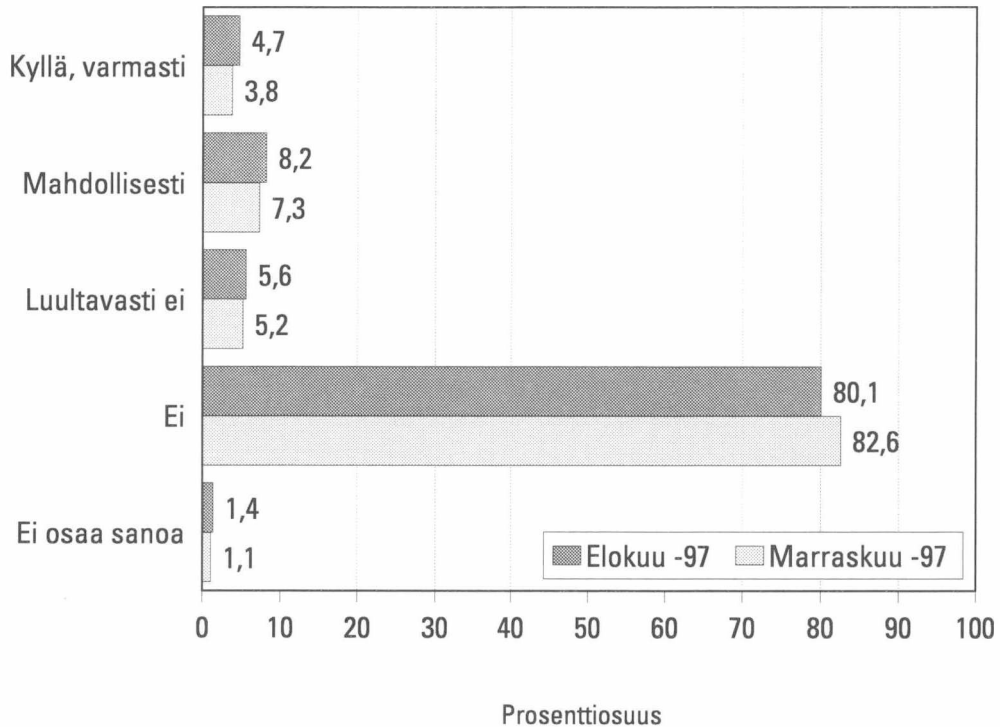

Saldolukuna mittausajankohdasta toiseen

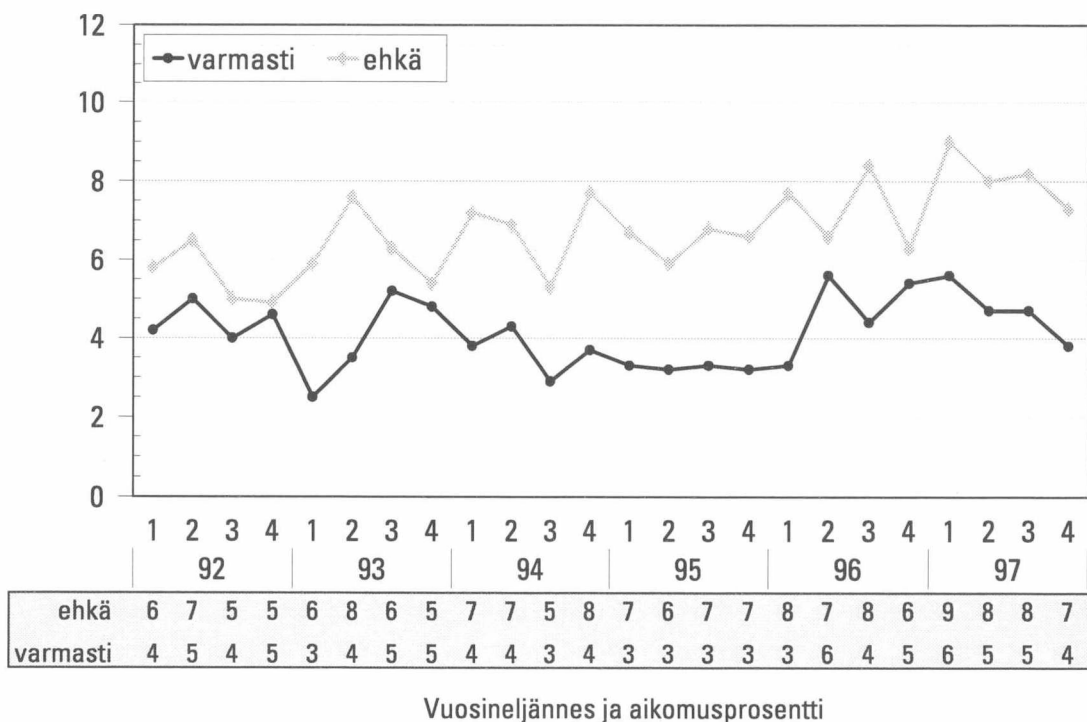

15. Aikooko talous ottaa luottoa

Seuraavien 12 kuukauden aikana

Luoton ottoaikomus ajankohdasta toiseen

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Tulot ja kulutus 1998:4
Inkomst och konsumtion
Income and Consumption

Lisätietoja:

Pellervo Marja-aho
(09) 1734 3349